

Déli Hírlap

Onor. Biblioteca Universității din Cluj

Laptulajdo

R
F

Dr. PUHALA SÁNDOR

Sibiu

Iaghiare din România
r Népközösség lapjaA Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)

Alapította:

Dr. VUCHETICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMÉR

SZELID INTES

Irtá: Dr. PUHALA SÁNDOR

Az újabb történetírás lapjain megtalálhatjuk annak a különleges magyar betegségeknek az okait, amelyet a magyar mult nagyjainak idő előtt történő megöszülésére, testi és szellemi erőiknek a természetes folyamatokhoz képest gyorsabb feloldására, akaratuknak fájdalmas vergődésben való felaprózódására és szétmállására vezettek.

A politikai újságírás kereteibe nem illeszthető történeti súlyos okok felsorolása. A mi esetünkben csak arról lehet szó, hogy a magunk még különlegesebb, még sajtóságtosabb betegségeivel foglalkozunk.

Bizony, van különleges magyar betegség elég. Nem szabad azonban az, ha bárki is ilyenekre mutat rá, de ez a lap, mindannyiunk lapja nem hízogásra való, hanem egyéb feladatokon kívül a szervezetünkben bujkáló károsító anyag felkutatására és a szervezetből való kiszorítására.

Századokon át ellenzéki szerepre voltunk kárhoztatva. Vérünkben maradt az ellenkezés. Szembehelyezkedtünk akkor is, ha alkotó, építő, teremtő munkára került a sor. A magyar lelkeknek igazán testszó politika mindig az ellenzéki politika volt. Mész-sze maradtunk attól, hogy az erőviszonyokat józanul ítéljük meg, hogy számot vessünk a lehetőségekkel és megkülönböztessük az elérhetőt a lehetlentől.

Ezek, a politikai boldogulás utjában álló beteg tünetek megmaradtak a kisebbségi helyzetbe került lelkekben is, és bár egyik kijózanító, észretérítő ütésre jött a másik, mi még mindig a beidegzett lelki alkathoz ragaszkoztunk minden változás nélkül, mindig ellenzékiessédkünk, mintba semmi sem történt volna. Az ellenzéki lelkeség, más tárgya nem akadván, szinte öntudatlanul fordul a mindenkor vezető ellen akkor is, ha a vezető a szembefordulást nem érdemlik meg. Nektünk ugyanis egyszerűen nem lehetnek olyan vezetőink, akik ellen hol jobbról, hol balról, egyszer a saját osztálybeliek, másszor a legjobb vagy feljebb állók részéről ne hangzanék el a komolytalan bírálat, a társadalmi cenzura illetéktelen beavatkozása, sőt a kiesnyítés, az erő- és értékpusztítás akarata.

Száz évvel ezelőtt a leghívebb magyar, akit politikai nagy ellenfele is a legnagyobb magyarnak nevezték, nemzet-orvosló akaratában és az önkínzás keserűségében szedte csomóba hibáinkat, figyelmeztetvén bennünket arra, hogy javulásunk és ezzel haladásunk és boldogulásunk helyes útja az önismeretnél kezdődik és visz a betegségek gyógyításán át a tisztultabb és jobb világba. A nemzete lélekbetegségeinek ezt a legnagyobb felismerőjét és orvosolói akaróját körülvevők az elismerés külső jeleivel, hiszen nagysága nem volt kétséges, de tanításainak lényegét egyszerűen elsikkasztották, megtartván és tanítván cselekedeteiből és írásából csak azt, ami a lelkeknek illúzióba való ringatására volt alkalmas.

Ez a leghívebb magyar, aki minden politikai elgondolásban és tettében a valóságból indult ki és mellőzve minden ámulást és ámitást, csak népünk és a nép földjének ismeretéből és szűkségéből építette fel egész politikai rendszerét, bátran vetette oda az elégedetlenkedőknek, a torzsalkodóknak, a helyzetet és lehetőségeket nem ismerőknek a kákán is csomót keresőknek, hogy nálunk mindenki vezérkedni akar, hogy nálunk mindenki okosabb a másiktól, hogy alárendeltséget, fegyelmet nem tűr senki, hanem két lábát keményen szétvetve, éppen azt a helyet tartja mindenki a világ közepének, ahol jómaga áll.

Régebbi legnagyobb betegségeinkből, a hűségéből keveset gyógyultunk. Még kevésbé abból, hogy a hűségünkön esett sérelmet, még ha a sérelem erőse alapítalan is, a közösség javára elegendjük. Még mindig úgy gondoljuk, hogy a mi nagyszerűnek érzett javaslataink és terveink nélkül öszszedől a világ, és ha ezeket a vezetőik hívósen vagy fenntartással, a kénytelen, a helyzet parancsokkal józansággal fogadják, akkor halálos sértődöttséggel akarnak félreállni és meg akarják vonni közösségüktől azt az erőt, amelyet eszükön van rendelkezni és amelyet a maga helyén és módján alkalmazva, a vezetőik is és az egész

közösség a legnagyobb örömmel fogad el és köszön meg.

A bírálat szabadsága, azaz megfelelő módon, a viszonyokhoz alkalmazva történő gyakorlása nem sikkad el, ha nem huzzuk elő mindjárt a csatabárdot. Lehetetlen az, hogy a jószándéku és talpraesett bírálat, amely segíteni és előrevinni, de nem lebukózní akar, meghallgatásra ne találjon. Vezetők és vezetettek között benső egységnek kell kialakulnia, a bizalom, a megnyugvás, a hit szellemének. Meg kell végre tanulnunk azt, hogy akár alapos, akár alaptalan sértődöttségünket sem lelkünkben elraktározzunk, sem későbbi visszautításokra ápolgatunk, melengtünk nem szabad. Az egyén kihull a sorból, de a sor azonnal összezárul. Legyünk nagyok a kiesinynek

látszó cselekedetek lelkes végrehajtásában. Jutalmat pedig első sorban saját lelkiismeretünkől várjunk, a bármily jelentéktelennek látszó, de becsületesen végzett tett után érzett boldog lelki felemelkedésben, megtisztulásban, megnevesedésben.

— Megmutatjuk nekik, hogy egy szemmel is tudunk lőni, — mondotta a bolsevisták ellen harcoló katona, amikor egyik szemét kilőtték. Mutassuk meg mi is, hogy egy szemmel is, lehunyvva a sértődöttség, a hűség, a vezérkedni- és szerepelni-akarási zavaros szemét, tudunk hasznára lenni népi közösségünknek. Ez a feladat nem kívánja ugysem azt az áldozatot, amelyet az a felszemét már elvesztett katona hozott, az élet feláldozását, csak fegyelmet, áldozatos szellemet, ügyünk megértését és szeretetét.

A német tengeralattjárók újabb súlyos csapást mértek az ellenséges hajózásra

Öt nap alatt harmincegy kereskedelmi hajót süllyesztettek el összesen 218.100 tonna tartalommal és hat ellenséges hadihajót semmisítettek meg

A német-francia kapcsolatok felvirágzásának legszembetűnőbb jelei mutatkoznak, — állapítja meg a francia sajtó. A párisi sajtó különös figyelmet szentel annak a ténynek, hogy touloni, a legfontosabb francia haditengerészeti támaszpont továbbra is egyedül a francia legyeves erők ellenőrzése alatt marad. A német és olasz véderőiroprancsnokságnak az a parancsa, melynek értelmében a tengelyes csapatok eltekintettek a touloni erődítési övezet megszállásától, a francia lapok szerint annak a következményvallalásnak méltanylása, melyet a francia haditengerészet vezetői tettek. A francia haditengerészet ezzel is bizonyítja, hogy teljesíti köteleességét, — írja a Matin, — a tengelyhatalmak pedig, mint ugyanez a lap a továbbiakban kiemeli, nem kételkedtek a franciák adott szavában.

A délfraanciaországi tengerpart megszállása lényegében már pénteken befejeződött. Az angol szárazoknak a franciaországi visszahatással kapcsolatosan táplált reményei nem váltak be. Az átvonulás mindenütt surlódás nélkül bonyolódott le, a helyi hatóságok segítségére voltak az átvonuló német és olasz erőknek s ma már a délfraanciaországi tengerpart mentén is a tengely fegyverei védik Európát. Közben a földközitengeri hadiesemények egyre nagyobb arányúak. A német és olasz légi erők a tegnapi nap folyamán is eredményesen támadta a Földközi-tenger középnyugati részében az angol és amerikai flottamozdulatokat, az algiri vizeken több ellenséges hajót ért súlyos csapás, Bougie magasságában légi csata is volt. Naplementekor már több ellenséges kereskedelmi és hadihajó sorsa megpecsételődött.

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német vezéri főhadiszállásnak szombaton délen kiadott haderői jelentése szerint a Kaukázus nyugati részében az ellenséges támadások elhárításával a vidék fölött uralkodó hegyi állásokat és sok harci állást rohammal elfoglaltak. Német harci repülőik bombázták Tuapse városát és kikötőjét. A Terek-szakaszon erős ellenséges támadásokat visszautasítottak és több páncéloskocsit megsemmisítettek.

Német gépesített csapatok a Kalmük-pusztaságon elpusztítottak egy ellenséges támaszpontot. Sok hadifoglyot ejtettek és jelentős hadianyagot zsákmányoltak.

Sztalingrádtól délre a bolsevisták helyi támadásai a román csapatok elhárító tüzeiben összeomlottak. Sztalingrádban rohamosztatok kemény harcokban újabb háztömböket foglaltak el. A bolsevisták ellen-támadásait visszautasították. A tüzérség, a léghárító tüzérség és zuhanóbombázó repülőik egyesített tüze károsító állásokat zúzott szét.

A Don-fronton a német és szövetséges csapatok visszaverték a bolsevisták helyi támadásait és ellentámadással kiinduló állásaikba tüzték vissza az ellenséget.

A német és román légi haderő nappal és éjszaka támadta a bolsevista csapatgyülekezéseket.

A keleti arevonal központi szakaszán német rohamosztatok számos ellenséges harci állást semmisítették meg. A német légi erők folytatta súlyos támadásait az ellenséges hadtáptérülete ellen. Az Ilmen-tóól délkeletre az ellenséges támadásai meghúsultak.

A szovjet légi erők november 1-10 napjain 282 repülőgépet veszítettek. Ezekből kétszázötvenötet légiharcokban, harmincháromat a léghárító tüzér-

ség, tízenegyet pedig a véderő egységei lőttek le. A többi a földön semmisítették meg. Ugyanebben az időben a németek tízenegyet repülőgépet veszítettek.

Marmaricában az ellenséges november 13-án nem esőkön erővel széles fronton indított támadásokat. A német és olasz csapatok a katonai berendezések elpusztítása után Tobrukot tervszerűen kiürítették. Német harci repülőik brit hadoszlopokat bombáztak a halfayai szorosban.

Bougie vizein német harci repülőik elsüllyesztettek egy hatezer tonnás kereskedelmi hajót. Két ellenséges cirkáló és öt nagy szállítóhajót több találat ért. Egy cirkáló megsemmisítése valószínű. Bougie rakodópartjait és a kikötő raktárait megsemmisítették.

Mint már a rendkívüli jelentés is közölte, német tengeralattjárók Északnyugat-Afrikánál az amerikai-angol csapatszálító hajók ellen és az atlanti-óceáni csatában folytatott hadműveletük során az ellenséges hadi- és szállítóflottának újabb rendkívül súlyos veszteségeket okoztak. Az északi Jeges-tengeren, az Atlanti-óceán északi részén, a kanadai partok előtt, a Karibiai-tengeren, a földközi szigetekenél, a guineai öbölben és a Fokvárostól keletre levő vizeken biztosított hajókisérletekből és szabad portyában husz hajót süllyesztettek el, összesen 119.000 tonnátartalommal. Egy rombolót és két másik hajó megtorpedóztak.

A Földközi-tenger nyugati medencéjében a német buvárnaszádok az amerikai-angol szállítóflottából elsüllyesztettek két szállítóhajót és egy petróleumszállító gőzöt, összesen 20.000 tonnátartalommal és egy rombolót.

Igy a német tengeralattjáróknak az algiri és marokkói partoknál elért sikerei tizenegy szállítóhajóra növekedtek, összesen 99.100 tonnatartalommal.

A november 9-én kiadott rendkívüli jelentés óta a német tengeralattjáró fegyvernem a Földközi-ten-

geren és az antiatóceáni harcra harmincegy kereskedelmi hajót süllyesztett el összesen 218.100 tonnatartalommal. További hat hajót torpedóval megromgált. Ezenfelül november 9. óta elsüllyesztett két brit cirkálót és négy rombolót. Egy repülőgéphordozó hajót, egy rombolót és egy korvetet megromgált.

Pétain válasza Darlannak: Önnek védenie kellett Észak-Afrikát, parancsaimat azonban megszegte...

Darlan tengernagy Algirből táviratot intézett Laval francia miniszterelnökhöz. A táviratra Pétain tábornagy, francia államfő személyesen válaszolt. Pétain válasza így hangzik:

— Tudomást szereztem a miniszterelnökhöz intézett táviratáról, önnek védenie kellett Észak-Afrikát az amerikai támadás ellen. Az az elhatározás,

melyet ön parancsaim megszegésével hozott, teljesen ellentétben áll azzal a küldetéssel, amellyel megbíztam.

— Én azt a parancsot adom a francia véderőnek, — folytatódik a francia államfő távirata, — semmi-féle lépést ne tegyen a tengely erői ellen, nehogy a hazát ért szerencsétlenség ez is növelje.

Az Alexandriánál vesztelő francia hajóhad Pétain parancsainak engedelmessé válik

Stockholmból jelenti a Stefani iroda: Alexandriából (Egyiptom) származó értesülés szerint Godefroy tengernagy, az alexandriai kikötőben vesztelő francia hajóraj parancsnoka állítólag kijelentette, hogy csak Pétain parancsait követi. A brit hatóságok minden követelemése a francia hajók átadása érdekében hiábavaló volt. Az alexandriai kikötőben levő francia hajók legénysége állandóan a hajók fedélzetén tartózkodik.

A MAROKKÓI FRANCIA FŐPARANCSNOK ALGIRBAN TÁRGYAL

Vichyből jelenti a Német Távirati Iroda: A Havas-OFI ügynökség közli Algirből, hogy Nogues tábornok, marokkói francia főparancsnok repülőgépen odaérkezett. Nogues, teljes egyetértésben Darlan tengernaggal, részt vesz azokon a tárgyalásokon, melyeket három napja az északamerikai hatóságokkal folytatnak.

A tengelycsapatok kiűritették Tobrukot

Berlinből jelenti a Rador: A német—olasz páncélos hadsereg utóvédjei heves támadásokat intéztek a nyolcadik angol hadsereg ellen, amely számszerű fölényben van. Ezek a harcok azonban lehetővé tették, hogy Rommel tábornagy harci erőinek zömét nyugat felé szállítsa.

A hadmozdulatok során Tobrukot törvényszerűen kiűritették. A brit egységek a harcokban rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek és egy felderítő páncélosokból álló nagyobb harci csoportot a német és olasz páncéltörő ágyuk teljesen megsemmisítettek.

A Tobruktól keletre lefolyt csatában a brit hadsereg

sok nehéz tankot és tábori ágyut vesztettek. A brit gyalogság a tengelycsapatok önműködő fegyvereinek tüzeiben érzékeny veszteségeket szenvedett.

Az éjszaka folyamán a tengelycsapatok utóvédjeinek sikerült elszakadniuk az ellenségtől, anélkül, hogy ezt a britek észrevették volna és új állásokban helyezkedtek el, amelyekkel az ellenség keresi az érintkezést.

A brit légierő számszerű fölénye ellenére a tengely repülői állandóan támadják az ellenséget. A német vadászipilóták saját veszteség nélkül szerdán tizenhárom ellenséges bombázót lőttek le.

Az olasz légi erők folytatták az ellenséges hajók bombázását az algiri vizeken

Rómából jelenti a Rador: Az olasz hadsereg főparancsnoksága közli, hogy a

Marmaricában az ellenség pénteken széles fronton gyakorolt nyomást.

Az ellenséges hadoszlopok elérték Tobrukot, amelyből a német és olasz csapatok eltávolították a raktárakat és megsemmisítették a hadifontosságú berendezéseket. A brit légierő a Bengházi ellen intézett támadása során két repülőgépet vesztett. Az olasz légi erők folytatták az algiri vizeken levő ellenséges hajók bombázását. A német repülő bombáikkal több ízben eltaláltak ellenséges hadihajókat és kereskedelmi ha-

jókat, amelyeket megromgáltak. Egy ellenséges repülőgépet lelőtték.

Az egyik olasz tengeralattjáró vakmerően behatolt a Bougie-öbölbe és elsüllyesztett egy tizezer tonnás hajót.

Az elmúlt éjszaka brit repülő Génoát bombázták. A bombák a város központjában és a keleti városnegyedben okoztak kárt. Az emberáldozatok számát még nem ismerik. Két olasz tengeralattjáró az Atlanti-óceánon november hónap első hetében négy ellenséges hajót süllyesztett el összesen 22.451 tonnatartalommal.

A sötétség beálltával kezdődik az elsötétítés

A timisoarai-temesvári hadosztályparancsnokság most adta ki második számú rendeletét, amely a köz- és magánvilágításra, valamint légi riadóra nézve tartalmaz utasításokat.

A rendelet fontos része az, amely kimondja, hogy a köz- és magánvilágítás burkolása a sötétség beálltával veszi kezdetét.

Az elsötétítés tartama alatt az épületekből a legcsekélyebb világosság sem szűrődhet ki. A járművek csak burkolt világítással közlekedhetnek.

A riadójelző készülékek megszólalásánál kötelesek mindenki a legközelebbi óvóhelyre vonulni.

A légi riadó idején, valamint a riadó megszűntét követő két órán belül tilos a távbeszélő készüléket használni.

Ez alól csak a hatóságokat, valamint a mentőket érintő fontos beszélgetések vétettek ki.

A rendelet hatálya Arad, Timiş-Torontal-Temes-Torontál, Bihor-Bihar, Caraş-Krassó és Severin-Szörény megyékre terjed ki.

Román lapszemle

AZ UNIVERSU

a fiatal román mérnökök alkalmaztatásának kérdését veti fel. Busila, az állami közmunkák minisztere, reámutatott arra a nehézségre, amelyet fiatal román mérnököknek az állami szolgálatban való elhelyezése jelent. Kétségtelen — írja a lap, — hogy az államnak kötelessége, hogy ezzel a feladattal megbirkózzék, de az is kétségtelen, hogy nem szabad a fiatal román mérnököknek mindent az államtól várniuk és hogy életük céljával tüzzék ki a fizetéses és nyugdíjas állásokat. Régi szokás, hogy a román ösztöndíjasként születtek, tisztviselőként és nyugdíjasként hal meg. Ez a jól ismert és általános felfogás sok társadalmi egyenlőséget és pénzügyi nehézséget okozott a mulban. Különösen a fiatal mérnök-nemzedék törjön utat magának vállalkozások és kezdeményezések révén. Magukon is, de az egész ország gazdasági fejlődésén is csak így segíthetnek, nem pedig az állami pénztárra támaszkodva, amely nem támogatja őket. Az anyagi és erkölcsi függetlenséghez az ut az egyéni vállalkozáson, az egyéni munkafejlesztésen keresztül vezet.

A CURENTUL

a leányiskolákban tanított háztartástant hozza fel annak a példájával, hogy az iskola annyira eltávolodhat a valóságos életől, hogy hitelét vesztheti. Az bizonyos, hogy a leányoknak igen nagy szükségük van a háztartástanra, de milyen értékűvé válik az olyan tanítás, amely megelégedve a mai szűkös világról, még most is olyan ételek sütését-főzését tanítja, amely ételekhez ma az anyagot előteremténi nem lehet? Pedig fővárosi és vidéki leányiskolákban megtörténik most is, hogy torták és fagyaltok készítésére tanítják a leányokat. A valóságban a román háztartások 98%-ában nincs fagyalt-gép vagy a tortához való sütőedény. Ma először arra kellene megfontolnunk leányainkat, hogy a takarékos főzést művészeté fejlesszék, hogy a legzöltebb elkészítésben adják elő a mindenképpen szigorú lehetőségek szerint összeszedhető tápláló anyagokat.

Danu Romulus — ugyancsak a Curentul hasábjain — azokkal a panaszokkal foglalkozik, amelyek a rosszul sütött kenyér miatt érkeznek a szerkesztőségbe. A cikk szerzője sem meri ki annyira a szabotázs valamennyi jegyet, mint egyes rosszmisemű izemek visszaélése a kenyér elkészítésében, ilyen módon az európai áru román gabona ellen is cselekszenek. Csak rosszakarattal lehet magyarázni a rosszul sütött kenyeret, mert nem mindenütt rossz a kenyér. Kivált ezen a téren mutatkozik mostanában a diszparosok jelentősége, akik ügyességük és lelkiismeretes munkájuk folytán sokkal jobb kenyeret állítanak elő, mint egyes nagyüzemek. A nagy kenyérgyárak a közgazdasági és közegészségügyi miniszterium ellenőrzése alatt dolgoznak. Meg kell tehát állapítani, hogy miért nincs meg a kellő ellenőrzés és megtorlás. Ha legyőzhetetlen anyagbeszerzési nehézségekről van szó, akkor ma, a háború idején belenyugsunk mindnyájan panasz nélkül az elkerülhetetlenbe. Ha azonban csakugyan szabotázs megy végbe, akkor először is merénylet ez a lakosság egészsége ellen, másodsorban a legsúlyosabb bűn a belső front szilárdtsága ellen, amelyet a lakosság elégedetlensége meggyöngyíthet. A rossz kenyérsütésre vonatkozó panaszoknak Danu Romulus szerint helyt kell adni a sajtóban, mert a panaszok jogosak és sokkal jobb erről nyíltan beszélni, ami észretérthet néhány, joggal haszonra törő gyárost vagy nagyvállalkozót, semmint engednünk azt, hogy a panaszok, elhallgatásuk miatt összeszűrődve, belső rombolást végezzenek.

A DACIA

a nyugati Bácságban lakó románok jövő sorsának lehetőségeiről ír. Nem tudni még, hogy mikor és hogyan nyer rendezést e terület, de az bizonyos, hogy az ott élő románok az anyaország sorsában fognak osztozni a nemzeti élet szempontjából, mert az új rendezés alapja a Führer szerint az etnikai egység. E szerint a szerb-bácsági románok integráns része a román népnek, tehát a román állam ritmusában kell fejlődniük nekik is. A jugoszláv határok összeomlásával megnyílt részükre az anyaország felé a szabadság útja, a román nép egésze pedig testvéri kart tár feléjük.

(—3)

A timisoarai városi mozik műsora

CAPITOL
Nagysikerű film a három híres filmszínésszel a főszerepben:
HEINRICH GEORGE **ILSE WERNER**
PAUL WEGENER
Bärenhofi esküvő

THALIA
Óriási film a cirkusz életéből, a felejthetetlen **LA JANA** táncosnővel!
Truxa
Főszerepben **HANNES STELZER, E. FÜRBRINGER**

APOLLO
Az ellenállhatatlan humor filmje Hans Moserrel és és Leo Slezakkal
A világ legboldogabb házassága
Főszerepben:
MARIA ANDERGAST és WOLF ALBACH-RETTY

Rust német birodalmi nevelésügyi miniszter látogatása Bucurestiben

Bucurestiből jelenti a Rador: dr. Rust Bernhardt német népnevelésügyi miniszter pénteken a különböző bucuresti kulturális intézményekben tett látogatást és ezzel

közelebbi kapcsolatba került a román tudomány és kultúra képviselőivel.

Dél előtt a birodalmi miniszter Killinger Manfréd báró német követ, Petrescu államtitkár és kísérete tagjaival a Carol-parkba ment, ahol koszorút helyezt az ismeretlen katona síremlékére. A zászlóval és zenekarral kivonult díszszázad a minisztert katonai tisztelgésben részesítette. A német birodalmi miniszter azután megtekintette a mezőgazdasági kutató intézetet, az egyik elemi iskolát és a központi leányiskolát. Megtekintette a tantermeket, majd a tanári

kar tagjaival folytatott beszélgetést. Az előkelő vendég tiszteletére iskolai ünnepséget rendeztek, amelynek keretében a német birodalmi miniszter csodálatosan szemlélte a szép táncokat és a nemzeti viseletet. Délután dr. Rust Bernhardt miniszter Antonescu Mihai helyettes miniszterelnököt látogatta meg, akivel hosszas megbeszélést folytatott. Délután két óra körül a helyettes miniszterelnök ebédet adott a német birodalmi miniszter tiszteletére.

A délutáni folyamán látogatást tett még a bucuresti egyetem jogi fakultásán, majd megtekintette a dr. Cantacuzino szérumkészítő intézetet.

Este a nemzetnevelési miniszter vacsorát rendezett dr. Rust miniszter tiszteletére.

Ujabb japán-amerikai tengeri ütközet Guadalkanar szigeténél

Hét ellenséges hadihajót elsüllyesztettek

Berlinből jelenti a Rador: Az összes európai japán diplomáciai missziók érkezetének végeztével a berlini japán nagykövetség a következő közleményt adta ki:

Valamennyi európai ország japán diplomáciai küldöttei Berlinben összegyűlve négy napi beható vizsgálat után arra a meggyőződésre jutottak, hogy a Japán, Németország, Olaszország és a többi szövetséges államok ragyogó fegyvertényei mind Kelet-Ázsiában, mind pedig Európában meghozzák a győzelmet.

Tokióból jelenti a Stefani iroda, hogy újabb japán csapatok szálltak partra Guadalkanar szigetén és erős nyomást fejtettek ki az amerikai csapatokra, amelyek légi és tengeri katonai berendezésekkel kétségbeesetten védekeznek és igyekeznek megtartani állásaikat.

A Salamon-szigetek körül légi csatában a japánok negyvenhárom ellenséges repülőgépet lelőttek vagy narckepeleltek. Tíz japán repülőgép nem tért vissza.

A japán császári főhadiszállás különjelentése szerint november 11-én Guadalkanar szigeténél erős japán légi és tengeri kötelékek elsüllyesztettek hat ellenséges cirkálót és egy rombolót.

Ugyanakkor két cirkáló és három romboló súlyosan megrongálódott. Ezekon kívül három szállítóhajót megtorpedoztak és tizenhat repülőgépet lelőttek a japánok.

Tokióból jelenti a Stefani iroda: Katonai forrásból szerzett értesülés közli, hogy a bengáliai, tinsukiai és chittankongi repülőter ellen intézett légitámadás alkalmával mintegy ötven amerikai repülőgép pusztult el.

De Gaulle és Giraud vetélkedése miatt szakadás várható a pártító franciák között

Stockholmból jelenti a Stefani iroda: A Svenska Dagbladet című svéd lap közli, hogy a pártító De Gaulle és Giraud tábornokok között összetűzésre került sor, mert ez utóbbi, attól a pillanattól kezdve, hogy őt és nem De Gaulle tábornokot hívta meg Eisenhower amerikai tábornok a pártító francia erők vezetésére,

nem hajlandó De Gaulle-t a „Szabad Franciaország” vezérének elismerni.

Más forrásból származó értesülések szerint ez a vetélkedés felette aggasztja az angol és amerikai hatóságokat, mert megtörténhet, hogy a francia pártítók két táborra szakadnak és komoly bonyodalmak támadnak közöttük.

Az amerikai attasé áruló iratai

A francia újságok megvesztegetését tanácsolta a washingtoni kormánynak

Berlinből jelenti a Rador: Az összes németországi lapok foglalkoznak annak az iratnak a tartalmával, amely iratot a Vichyben elosztott amerikai követségen találtak. Az iratot az amerikai követség mellett működő katonai attasé intézte kormányához. A katonai attasé figyelmezteti ebben az iratban az Egyesült Államok kormányát, hogy a francia közvéleményt erősen nyugtalanítja az amerikai csapatok libériai hadmozdulata és a francia lapok felismerték az Egyesült Államok imperialista céljait. Ezért azt ajánlotta kormányának, hogy

vesztekessék meg a francia újságokat és bírják rá őket arra, ne foglalkozzanak Amerika imperialista terveivel. Amennyiben ez nem sikerül, akkor az újságok szavahihetőségét a francia nép előtt úgy csökkentésék,

hogy hangoztassák, az újságokat a németek pénzezik.

A katonai attasé Afrikában látta az egyetlen megfelelő támaszpontot, amelyről támadást lehet intézni Európa ellen. Ezenkívül a francia gyarmatokat a háború után Amerika gazdasági szempontból is kitűnően kizsákmányolhatja. Ezzel kapcsolatban a Berliner Börsenzeitung megállapítja, hogy

Roosevelt már régen tervezte a francia gyarmatok megrohanását

és az irat formálisan cáfolja Roosevelt üzenetét, amellyel ezt a brutális támadást mintegy indokolni kívánta. Ugyanakkor az is kiderül az iratból, hogy az amerikai kormány, minden más híresztelés ellenére, nem is gondol arra, hogy a gyarmatokat a háború után Franciaországnak visszaadja.

A nátha csak néhány óráig tart

A náthának mint közönséges megbetegedésnek általában, kevés jelentőséget tulajdonítanak. Az eddig használt szerek (borvazelin, gomenolat, illó olajok, porok stb.) nem tudták legyőzni ezt a betegséget, amely legtöbbször komplikációkkal jár (különböző gyulladások).

A RENIOL CACHETTE szájon át való beszédése egy órán belül megszünteti az orrfolyását és 4-4 óráns időközökben beszédett második és harmadik adag meggyógyítja a náthát.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Főlerakó Laborator „AS FAR” Gh. Stoicescu, Bucuresti, Olari-utca 11. Telefon: 1.05.77—2.15.90.

Vasárnapi levél

KEDVES SZERKESZTŐ UR!

Már csak elmondom, hogy a minap így szólott hozzam a barátom:

— Népzsed, milyen újabb érdekes olvasnivalóra akadtam.

— Iriol, mire, talán valami új regényhez jutottál?

— Dehogya is, csak abban, amit te is olvasol: az újságban.

— Igen, most elég sok érdekes hír van benne: az afrikai hárter, a franciaországi bevonulás, a viszszaacsaló adó ismertetése stb.

— Tévedsz, egészen más: az apróhirdetések rovatában. Mikor megszapordtak a hirdetések, eleint bosszankodtam, hogy elveszik a helyet más cikkek elől, de aztán ráfanyalodtam azok olvasására is. Es akkor rájöttem, hogy milyen érdekes olvasmány.

Benne van ezekben a hirdetésekben az egész élet és a mai élet. Itt gyermekköcsit keresnek: új élet rugyezett az életfán. Ott eladó már, ami nemcsak azt jelenti, hogy a kis életsarj kinőtt belőle, hanem, hogy már nem számítanak új lakóra, félnek, rettegnak tőle. Vagy talán csak cserélni akarják, mert nem telik egy másik, kisebb kocsira. De az sem lehetetlen, hogy ruhára van szükség és azt vesznek az árából. Más félkabátot árul, mert biztosan szebbet vott belette. Megjelennek az élelmes lakáskereskedők és lakászsorások is e hirdetésekben, melyekből meg lehet látni, hogy mennyi kiadó lakás van még mindig, amikor pedig lakásszükségről hangzik állandóan a panasza. Kisebb bánatok busznak sokszor egy elvesztett igazolvány, női táska, sőt értékesebb tárgyak után, de felzokognak bennük nagy szerencsétlenségek, megható életragédiák. Amikor olvassuk: elhalálozás miatt, vagy elköltözés következtében sürgősen eladó, a legtöbb ember nem lát bennük mást, csak jó vásárlási lehetőséget, de én a gyászt látom, a fájdalom hangját hallom és sok-sok válságba jutott élet és mindnyájunk sorsát olvasom ki belőlük, mert azt érzem, hogy ismét eltávozott valaki közülünk, ismét kevesebben lettünk. Ha a ma történetét majd meg akarja írni lakáskereső, ha hű képet akar festeni a belső arevonal életéről, az apróhirdetések rovatát nem szabad figyelmen kívül hagynia.

De vannak ezek között muatsagos dolgok is. Ma, amikor olyan keves a vidámság a világon és úgy smcs elcslapunk, nekem ezt is potoljak. Olvastam például „Használt jókarban levő demjonekat veszünk”. Elképzetem, hogy hatalmas erős kar tart demjonekat, melyek bizonyára jó nagyok, lehetnek 20-25 literesek és tele vannak pompás aradiegyaljai borral, azért van szükség jó karra, hogy elbirja. Am így akkor bizonyosan a jó kart is megveszik vele. — Van, aki „varrógépet jókarban keres”. Ez, megvalloim, egy kis fejtörést okozott, mert nem tudom, hogy a kereső van-e jókarban, vagy a varrógép, mivel azt írja, hogy „jókarban keresek”. Ha pedig a varrógépnek kell abban lennie, akkor csak úgy tudom elképzelni, hogy olyan varrógépet keres, melyet jó karok tartanak. De még érdekesebbek azok az igazslovak és lakarmányszállító szerek, melyeket „jól karban tartottak”. Ezek aztán a karok, melyek igazslovakat és szekereket tartanak és még hozzá jól tartják, hogy is ne essenek! Sok a találos kérdésnek is beillő hirdetés mint pl. ez: „Eladó krém, mély gyermekköcs”. Ez addig világos, hogy ott krém is eladó, meg gyermekköcs is, de hogy milyen krém, az talány, mert tudomásom szerint többféle krém van: ehető és kenhető. Viszont a kenhető is kétfélek: arca és csizmára, mióta a subieket, vagy magyarul: fénymázt is krémnek keresztelték.

kedves Szerkesztő Ur, így beszél a barátom és — megvalloim, — mindezen igazán adtam neki. Mert úgy gondolom, hogy ezeket a helyeket, nem szabatos és magyartalan megjelöléseket meg az apróhirdetések között is el kell kerülni, amikor ez nagyon könnyű. Így a „jókarban tartott” helyett jó állapotban levő újunk és mondjunk. Ha pedig igazslovakról van szó: jó erőben levő, mert az igazslovakat erőben szokták tartani és zabbal, nem pedig karban, mint az öbéli gyermeket. A „jutalom ellenében” helyett jutalomért, vagy, amint a kedves galambját kereső olyan helyes és egyes magyarsággal mondja: „Aki visszahozza, annak jutalmat adok”. Igen, ez magyar beszéd! Kerüljük az ottomány, koffer stb. szavakat, melyekre jó magyar szavaink vannak, mint heverő, melyet egyik hirdetésben örömmel olvastam és utításka, ami még az utazó táskánál és a bőröndnél is jobb, aminthogy nem is igen bőrdöngök ma már, hanem papírdöngök. Úgy gondolom azért, hogy — ma, amikor az apróhirdetések rovata nagyon olvasott és terjedelmes lett, jó lenne, ha a kiadóhivatal is tartana egy szerkesztőt, aki ezeknek és hasonló szempontoknak figyelembevételével átjavitana a hirdetések szövegeit.

Egyébiránt maradtam őszinte tisztelője

DELI PETER.

HIREK

Timișoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatalai:

1, Piata Brațianu 3. Telefon: 28—10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklámoktatásunk Redakciójának hirdetőirodájában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17—11.

Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy óra 110.— lei, negyedévre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei. Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.— pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30 fillér. Iratásoknak, közhataloknak és közintézményeknek, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével

Leleményes a szeretet

Rossz selyemharisnyákból szegény gyermekeket melegítő mellények

November 19-én, Szent Erzsébet napján, nagy örömet okoztak sok-sok lugoji-lugosi kicsiny gyermeknek, akiket eddig nem valami nagyon kényesítettél el az élet. Ez alkalommal osztja szét a Magyar Népközösség lugoji-lugosi tagozatának társadalomszolgálati szakosztálya a kis iskolások és más szegény gyermekek között azokat a cipőket, kabátokat, ruhákat, melegítő mellényeket és fehérmű-féléket, amelyeket öv. Dancs Lászlóné vezetésével az emberszeretettől áthatott ügybuzgó lugoji-lugosi magyar nők készítették rövid néhány hét alatt. A készítették szón fekszik a hangsúly. A leglehetősebb rongydarabok az ő kezük alatt, az ő munkájuk és leleményességük folytán értékké ruházati tárgyakká váltak. Régi rossz filcelapokból cipőfelsőrészeket készítették a fátalakra, kifakult rossz, rongyos ruhákból a használható részeket vágták ki, varrták össze és festették át úgy, hogy belülről nagyszerűen használható láis ruhákká vagy kabátokká lettek.

A legnagyobb leleményességet az anyag felhasználása terén övezgy Nikolett Dánielné mutatta, aki hölgyszerűségeitől elkérte már teljesen használhatatlan selyemharisnyákat és ezekből harmincketű darab olyan kicsi mellényeket készített, amelyek vadonat-új árúnak látszanak és amelyek darabjait bizonyára hat-nyolcoszáz lejt is elkérnének a konfekciós boltokban.

Aki a szakosztály elnöknőjének lakásán végignézhette az elkészült tárgyakat, abban meggyőződésé válhatott, hogy a legszomorúbb gazdasági helyzetben is eredményes társadalomszolgálati munkát végezhetnek azok, akikben a meleg feláratí érzés szorgalommal és leleményességgel párosul.

Jön

— A bucaresti egyetem új diszdzektora. Bucarestből jelenti a Rador: A bucarestii egyetemen ünnepléses keretek között nyújtották át a diszdzektori oklevelet Rolf Nevanlinna tanárnak, a helsinki egyetem rektorának. Ugyanazon a napon Hulubei Horia, a bucarestii egyetem rektora, ebédet adott a helsinki egyetem rektorának tiszteletére, aki délután az egyetem nagytermében értékes és nagyszerű előadást tartott.

— A piemonti herceg a Ducenál. Rómából jelenti a Stefani iroda, hogy a Duce a Venezia-palotában tegnap fogadta a piemonti herceget, Olaszország tábornagyát, a közpédéli olasz hadserég parancsnokát, aki katonai kérdésekről tett jelentést.

Német—olasz kereskedelmi tanácskozások Bécsben. Bécsben véget ért a fasizta és német kereskedői csoportja vegyesbizottságának tanácskozása. Időszerű kérdésekkel foglalkoztak, főleg az áruelosztás és árucseré, valamint az árellenőrzés kérdéseivel. A tanácskozás baráti légkörben, a bajtársiasság szellemében folyt le.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik szeretett halottunkat utolsó útján elkísérték, vigasztaló szavakkal nagy fájdalomukat enyhíteni igyekeztek és ravatalát koszorúadományokkal elhalmozták, hálás szívűl mondunk köszönetet. A kegyeletnek különös köszönetnyilvánulását tapasztaltuk amatténben, hogy a kedvezőtlen időjárás ellenére is a társadalomnak minden rétege képviselve volt drága halottunk temetésén, a legmagasabb méltóságtól a legszegényebb, tisztelt-megnyilvánításként a férfival szemben, aki egész életében a munkát szolgálta és a felebaráti szeretetet gyakorolta. Az őszinte szeretet és együttérzés eme kifejező megnyilvánulásáért mély megindultsággal mond köszönetet

a gyászoló Prochaska-család

— Roman—olasz kulturálnapség Bucarestben. Bucarestből jelenti a Rador: A reneszánszot tanulmányozó tudományos intézet román szakosztályának ünnepélyes megnyitása Bucarestben csütörtökön folyt le. Marcu Alexandru tanár propaganda-miniszter és a kulturális élet számos előkelőségének jelenlétében. Marcu Alexandru miniszter beszédére Bruno Manzone, az olasz kulturális intézet igazgatója válaszolt. Befelejésül Cionarescu Alexandru, a román szakosztály titkára tartott előadást Machiavelről és a Szent Bertalan éjtszakáról.

— A kötelező közmunka a köztisztviselőkre, postásokra és vasutasokra is vonatkozik. Az aradi városi pénzügyi hivatal közleményt adott ki, amely szerint újabb intézkedés értelmében a kötelező közmunka a köztisztviselőkre, postásokra és vasutasokra is vonatkozik. Kivételt csupán azok képeznek, akik foglalkozásuknál fogva állandóan uton vannak. Közlik tehát az érdekeltekkel, hogy utolsó határidőként december elsejéig pénzzel megváltható a kötelező munka, ezen határidőn túl az összeget ötven százalékkal felemlik és azonnal végrehajtják.

— Házról-házra járva ellenőrzik a járműveket. A timișoara-temesvári rendőrség felhívja mindazokat, akiknek a város területén lovuk, lószerszámuk, bármilyen kocsjuk vagy kerékpárjuk van, hogy november 25-ig jelentkezzenek a lakóhelyük szerint illetékes kerületi rendőrség katonai osztályán. Az összehírá naponta délelőtt 8 órától déli egy óráig és délután 5-től 7 óráig történik. El kell hozni a járlatokat, illetve forgalmi engedélyeket. A rendőrség november 25. és 30. között házról-házra járva ellenőrzést tart. Akinél be nem jelentett járművet találnak, azt átadják a hadbírósnak.

CSECSEMŐGONDÓZÓI TANFOLYAM.

A timișoara-temesvári Dr. Kakuk csecsemőgondozó és napközi gyermekotthonban csecsemőgondozói tanfolyamot rendeznek. Az intézet vezetősége készsége áll a városi és vidéki érdeklődők rendelkezésére. A tanfolyamra jelentkezők irataikat (születési anyakönyvi kivonat vagy keresztlevelel, iskolai végzettségéről szóló bizonyítvány), valamint pontos címeiket december elsejéig, a következő címre juttassák el: Magyar Nőegylet, Timișoara I., Bulev. Regina Maria 8. Ugyanott adnak bővebb felvilágosítást a tanfolyamon való részvétel anyagi feltételeiről (havi díj). Vidéki jelentkezők az otthonban lakást és ellátást kaphatnak.

— Adományok. A timișoara-temesvári Dr. Kakuk csecsemőgondozó és napközi gyermekotthon javára az intézet vezetőségéhez újabb a következő adományok folytak be: Irgalmasok 1000 lej, N. N. 1000 lej, N. N. ötven darab káposzta, Wagner bácsi egy zsák burgonya. — A Magyar Házban H. A. (Timișoara-Temesvár) 5000 lejt adományozott a fratellai-ujkissodaj gyermekotthon javára.

Rembrandt

— Koszorúmegváltás. A Katolikus Női Misszió timișoara-temesvári józsefvárosi szervezete Prochaska Ede halála alkalmából ezer lejt adományozott az intézetben kívül lévő vakok egyesületének.

— Burgonya és zöldségfélék beszerzése. Timișoara-Temesvár város közlelmzési szolgálata felhívja a lakosságot, hogy mindenki idejében lássa el magát burgonyával és zöldségfélékkel, valamint főzélekekkel. Az idő a városba való szállításra kedvező és ilyenkor még tetszés szerint kaphatók ezek az élelmickek.

— Korpa nélkül örölt — négy hónapi munkatáborra ítélték. Az aradi törvényszék négy hónapi munkatáborba való utalásra ítélte Zeng András zadarlaci-zádorlaci malomtulajdonost, mert malmában korpa nélküli lisztet örölt.

Legideálisabb használat, vértisztító és epehajtó a Földes-féle

SOLVO-pírula

Egy doboz ára 38 lei. Készíti Dr. Földes gyógy-szertára, Arad. Minden gyógyszertárban kapható

— Eletszűt a beesület mezején. Csapó Mihály timișoara-temesvári gyárvárosi reszelőgyáros, aki egy tüzezredben teljesített szolgálatot, október 6-án a seleti fronton, a beesület mezején 31 éves korában meghalt. A halálesetről értesítették a hozzátartozókat. Csapó Mihályt édesanyja, felesége, fia és nagy-kiterjedésű rokonság gyászolja.

— AZ ANGOL SAJTÓ CELZATOS HAZUDÓZÁSA. Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda: A londoni Times című újság azt írja, hogy a németek bizonyos körülmények között átvonulási terepnek használhatják fel Törökországot. Illetékes német körök ezzel a hírrel kapcsolatban utolnak arra, hogy ez újabb kísérlet Törökországnak a tengelyhatalmakkal való kapcsolatai megzavarására. Hasonló valótlán és célozatos híreket terjesztenek az angol újságok Spanyolországra vonatkozólag is.

— Százhuszonöt ezer lejt lopott a hűtlen könyvelő. Bucarestből jelenti: Az egyik bucaresti üvegipari vállalat feljelentést tett a rendőrségen Vasiliu Mihai segédkönyvelője ellen, aki a vállalat pénztárából 125.000 lejt magához véve, nyomtalanul eltűnt.

— Gandhit nem lehet a fogházban meglátogatni. Bangkokból jelenti a Domei iroda, hogy a madraszi volt indiai miniszterelnök engedélyt kért Gandhinak a fogházban való meglátogatására. Az indiai alkirály a kérelmet azzal az indoklással utasította el, hogy Mahatma Gandhi és a többi nacionalista vezér a fogházban sem változtatták meg álláspontjukat.

— A timișoara-temesvári Református Ifjúsági templomünnepélyének sorrendje: 1. Ének. 2. Imádkozik: Nits István. 3. Szabolcska—Vasvári: Nehéz órában. Énekl: Divéky Erzsébet, orgonán kíséri: özvegy dr. Kovács Gézáné. 4. Igét hirdet: Debreczeni István. 5. Tereh G.: Ébresztő. Szavalja: Fekete Rebeka. 6. Az Ifjúsági Egyesület történetét ismerteti: Halász Irma. 7. Tollas B.: A zsoldár. Előadja: az ifjúság szavalókora ének- és orgonakísérettel. Orgonán kíséri Muszták Béla. 8. Hozsanna-énekeket énekel: Divéky Erzsébet, orgonán kíséri özvegy dr. Kovács Gézáné. 9. Visszaemlékezés. Előadja: Kiss Antal presbyter, az Ifjúsági Egyesület alapító tagja. 10. Hubay: Stella Maria, hegedűn előadja: Kiss Imre, orgonán kíséri özvegy dr. Kovács Gézáné. 11. Tereh G.: Bibliás jövendő ifjúság. Szavalja: Egyre Ferenc. 12. Gyülekezeti ének. — Az ünnepély ma délután félöt órakor kezdődik. Belépődíj nincs, az adományokat az ifjúság céljára fordítják. Mindenkit és különösen minden református ifjút és leányt szeretettel hív és vár az Ifjúsági Egyesület.

a Capitolban

— A Kakuk-gyermekotthon barátai igyekezték. A timișoara-temesvári Dr. Kakuk csecsemőgondozó és napközi gyermekotthon vezetősége ezúton is hálás köszönetét nyilvánítja mindazoknak, akik a szegény-gyermekek javára, tölre való eltevésre káposztát adományoztak. Tekintettel arra, hogy ennek az első-rendű élelmickeknek a beszerzése jelentős tételt jelent az otthon háztartásában, az adományozási határidőt november 20-ig, jövő péntekig meghosszabbították. Eddig az időpontig tehát mindazok, akiknek módjában áll egy-két fej káposztával támogatni a nemes célt, adományukat sziveskedjenek vagy közvetlenül a gyermekotthonba (Gyárváros, I. etunata-utca 7 vagy — könnyebbés kedvéért — az Erzsébet-városban lakók d. Litsek Ákosné címére, (III., Romulus-utca 11), a Józsefvárosban pedig Szappanos Gyuláné címére (IV., Carol-kört 11.) eljuttatni.

— Próbásütés árpakenyérről. Timișoara-Temesvár város közlelmzési szolgálata próbásütéseket végeztet, hogy megállapítsa a kenyér összetételét. Tudvalevőleg a kenyér fő alkotrészei árpából és burgonyából fognak állni. Olyan keverési arányt akarnak most megállapítani, amely mellett jó minőségű kenyeret hozzanak forgalomba. Az újfajta kenyérbe már nem kevernek babot és kölest.

— Másfél millió lejt értékű idegen pénznemek a szekrényben. A timișoara-temesvári rendőrség közögei házkutatást tartottak Káldor Frigyes és Weinberger Auróra gyárvárosi lakosoknál és egy szekrényben különböző idegen pénznemeket, valamint aranypézt találtak, mintegy másfél millió lejt értékben. Az eljárás megindult, a pénzt pedig a Nemzeti Bank javára elkobozták.

— **Öfelsége Elena anyakirályné látogatása a Principesa Elena alapítvány intézményeinél.** Bucurestiből jelenti a Rador: Öfelsége Elena anyakirályné pénteken meglátogatta a Principesa Elena intézményeket és a Z. I. 309 kórházat. Az alapítvány egészségügyi központjában Öfelsége az anyakirályné végignézte néhány kisgyermek beoltását és beszélgetett az anyákkal, akik ott keresnek gyógyulást. A kórházban a sebesültekkel beszélgetett és ajándékokat osztott szét közöttük. Amikor távozott, a sebesültek lelkesen ünnepelték a felséges vendéget. Öfelsége Elena anyakirályné azután megtekintette az ápolóőket képző iskolát, majd az alapítvány keretében működő óvodában tett látogatást.

— **Potopeanu tábornok lelkes fogadtatása Szófiában.** Szófiából jelenti a Rador: Potopeanu tábornok és Moga Constantin vezérkari százados pénteken este a bolgár fővárosba érkezett. A román vendégeket az állomáson számos efőkelőség jelenlétében Jancsuloff ezredes helyettes vezérkari főnök üdvözölte. Potopeanu tábornok és Moga százados beirták nevüket a királyi palota könyvébe, majd koszorút helyeztek el az 1. és 14. gyalogezred emléktábláján, valamint a román temetőben. Ezt követően Potopeanu tábornok látogatást tett a szónai parancsnok tábornoknál, Filoff bolgár miniszterelnöknél és a vezérkar főnöknél, akik előtt köszöntést fejezte ki a szívélyes fogadtatásért és megelégedésének adott kifejezést a bolgár és román hadsereg között a baráti kapcsolatok szorosabbá válása felett. A tábornok bulgáriai látogatásáról az egész bolgár sajtó igen szívélyes hangon számolt be. Szombaton déli előtt Borisz bolgár király kihallgatáson fogadta Potopeanu tábornokot. Délután a tábornok megkezdte németnyelvű előadássorozatát a bolgár vezérkari tisztiek előtt Románia háborús erőfeszítéseiről. A bolgár vezérkar Potopeanu tábornok előadásait bolgár nyelvre lefordíttatja és a hadsereg tisztjei, valamint a bolgár szellemi élet vezetői között szétosztja.

ARCA ŐDE, SZEP, FIATAL, BARSANYOSSA LESZ A DR. FÖLDES féle GENIUS arckrém használatától. Egy tégely éjtszakai, vagy nappali arckrém 100 lei, GENIUS PUDER, GENIUS SZAPPAN 100 lei. Készíti Dr. Földes gyógyszerész, Arad.

— **Házasság.** Bocskor Pongrácz Jenő, aradi magyar királyi konzuli tisztségviselő és Zombory Piroska házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— **Itéletidő Hátsó-Indiában.** — tizenegyezer ember életét veszítette. Bangkokból jelenti a Rador: Thájtól déli tartományában november 8—11. napjain nagy szélvihar pusztított. A vihar jelentős károkat okozott és szökőárt idézett elő. Hatalmas vihar zúdult Bengáliára is. A vihar erejére jellemző, hogy tizenegyezer ember életét veszítette. Hétezeröttszáz ház összeomlott és másfél millió ember érzékeny károkat szenvedett.

Sándor Teri
női divat szalonját
megnyitotta,
Ara os. Duca-utca 8. sz. alatt

— **Orvosi hír.** Dr. Ujhelyi urológus sebész hazakereszt és újból rendel Aradon, Marasesti-utca 11. szám alatt. Telefon 22-35. (Medic evreu).

— **Lisztikérés Aradon.** Holnaptól, hétfőtől kezdődőleg Arad lakossága részére a bevásárlási könyvecské hároms számú listatáblájára alapján személynként 250 gram egységnyi lisztet mérnek ki az alábbi helyeken és az alábbi sorrendben: Az Ardealul cégnél (Horia utca 1) november 16-án 1—20 körzet, 17-én 21—30 körzet, 18-án november 16-án 1—20 körzet, 19-én 41—50 körzet, 20-án 51—60 körzet, 31—40 körzet, 19-én 41—50 körzet, 20-án 51—60 körzet. Az Ana Petru cégnél (Regele Ferdinand ut 22) 16-án 61—79 körzet, 17-én 80—89 körzet, 18-án 90—99 körzet, 19-én 100—109 körzet, 20-án 110—119 körzet. Varga István cég (Marasesti utca és Simion Balint utca sarok) 16-án 120—139 körzet, 17-én 140—155 körzet, 18-án 156—169 körzet, 19-én 170—180 körzet, 20-án 181—192 körzet. Scholtz Károly cég (Regele Ferdinand ut 62) 16-án 193—219 körzet, 17-én 220—229 körzet, 18-án 230—244 körzet, 19-én 245—255 körzet és 20-án 256—272 körzet. Fogyasztói jelentkezhetnek a lisztért. Akiknek van lisztjük, nem vehetik át a fenti lisztadagot, mert ezáltal a szabotázsörvény ellen vétetnek.

— **A svájci postagazgatóság,** további intézkedésig megszüntette a Franciaországon át Spanyolországba, Portugáliába, Nagybritániába, Irországba, valamint a tengerentúli országokba irányított postai küldemények továbbítását. Franciaországgal, a lehetőségek szerint, fenntartja a postai forgalmát.

— **Felemelték a vízdíjakat.** Timisoara-Temesvár város vezetősége október elsejével az ivóvíz árát köbméterenkint az eddigi 10 helyett 12 lejben állapította meg, az ipari víz árát pedig 4 lejről 5 lejre emelte fel. Az utcaseprés díját csak a központi fekvésű helyeken emelték fel. Épületek után, amelyekben nincsenek ipari vagy kereskedelmi vállalatok, 50 méterig terjedő homlokzattal, méterenkint 30—60 lej a díj, 75 méterig terjedő homlokzattal rendelkező házaknál pedig méterenkint 45—80 lej. Ahol ipari vagy kereskedelmi vállalatok is találhatóak, 45—80 lej, illetve 37.50—75 lej a díj méterenkint; 75 méternél hosszabb homlokzattal rendelkező házak után méterenkint évi 30—60 lej a díj.

— **A NAGY JAPAN GYŐZELEM LEGUJABB RÉSZLETEI.** Tokióból jelenti a Rador: A japán császári főhadiszállás a guadalcanari harcokkal kapcsolatban a következő legujabb jelentést adta ki: A tengeri ütközet november 12-én kezdődött és még tart. A japán haditengerészet repülői elsüllyesztettek egy új típusú ellenséges cirkálót. Egy másik cirkálót és három ellenséges szállítóhajót felgyújtottak. Kilencven ellenséges repülőgépet lelőttek. Az éjtszaka folyamán végrehajtott támadással másik két új típusú és két nagy cirkálót, valamint egy rombolót elsüllyesztettek. Két cirkálót és három rombolót megrognáltak. A japánok részéről két romboló elsüllyedt, egy csatahajó súlyosan megrognalódott. Tíz japán repülőgép nem tért vissza támaszpontjára. Ezzel Guadalcanar vizein az ellenséges flotta felét megsemmisítették a japánok.

— **Anyakönyvi hírek.** A timisoarai-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Házasságot kötöttek: Tánzer Mihály magántisztviselő és Egyed Józsa, Oros Zeno vasuti tisztviselő és Faragau Mária, Lecu Constantin nyugdíjas és Apostolescu Elisabeta, Bozsó István szobafestő és Gallaj Verona, Kovács Ernő szövő és Szabolovits Róza, Muntean Gavrilă pincér és Toma Mária, Dragan Mihai földműves és Golban Ileana. Meghaltak: Damatsek Istvánné Müller Borbála 71 éves, Netzpál György 75 éves napszámos, Bugariu Moise 45 éves földműves, Caragea Ioan 49 éves napszámos, Matei Traian 46 éves napszámos, özvegy Ernst Lajosné Baruch Berta 70 éves.

ÓRÁK ÉKSZEREK
REITER JÁNOS legolcsóbbak
órástüzletében
Timisoara-Temesvár IV., Vacarescu-utca 29
(Baromfi-piac)
Javitások éves jótállás mellett. Pontos kiszolgálás!

A szép és modern hölgy
Kosztelitz
KÖLNI VIZET HASZNÁL

„1919”
FOIN COUPÉ
LAVANDE
AIMEÉ
MIURA
RUSSE
CINQ

Kosztelitz

A november hónapi anyagi kiadások kiutalása. A hivatalos lap november 10.-i 263. számában megjelent kézirattal kiutalták a november hónapi anyagi kiadásokat. Az összeg 1,654.063.692 lej tesz ki.

Ügyeletes gyógyszerterek

Vasárnap, november 15-én Aradon a következő gyógyszerterek az ügyeletesek: Rozsnyai (Avram Iancu tér) és Ghinacia (a textilgyárral szemben).

Hétfőn, november 16-án Aradon a következő gyógyszerterek az ügyeletesek: Földes (Eminescu utca) és Wottsch (volt Bernáth, az állomás mellett).

Vasárnap, november 15-én Timisoara-Temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszerterek: Belváros: Irgalmasok (Sf. Ioan utca); Gyárvaros: Jahner R. (Stefan cel Mare utca); Erzsébetváros: Keller (Carol ut); Józsefváros: Goterbarm (Vacarescu utca); Mehalában a Corvin; Fratelian-Ujkissodán a Panajoth és Freidorfon-Szabadfalun az Eremici gyógyszerter.

Hétfőn, november 16-án Timisoaran—Temesvárott a következő gyógyszerterek tartanak szolgálatot: Belváros: Salvator (Regele Ferdinand körút); Gyárvaros: Maszallits (Badea Cartan tér); Erzsébetváros: Sarga (Porumbescu utca); Józsefváros: Ursu (General Dragalina tér); Mehalában a Corvin; Fratelian-Ujkissodán a Panajoth és Freidorfon-Szabadfalun az Eremici gyógyszerter.

Mozi

Vasárnap és hétfőn Aradon a mozik műsora a következő: Aro: A leánynevelő intézet (olasz film). Corso: A vérnász (olasz film). Forum: Nagy szerelem (német film Zarah Leanderrel). Uránia: Vig örökösök (francia film).

Vasárnap és hétfőn Timisoara-Temesvárott a következő a mozik műsora: Apolló: A világ legboldogabb házassága, Capitol: Bärenhofi esküvő, Thalia: Truxa, Corso: Elhagyatva, Fratelia-mozi: Esküszegés, Roxy-mozi (csak vasárnap): Riadókészültség.

AZ ARADI BELVÁROSI MOZGÓK MAI MUSORA

CORSO TELEFON 23-64

FORUM TELEFON 20-10

URANIA TELEFON 12-32

Dumas Sándor világhírű regénye filmen

A vérnász

Csupa izgalom, szenzáció és kaland
FOSCO GIACCHETTI — LUISA FERIDA
Legujabb háborús híradó

Nagy szerelem

ZARAH LEANDER — VIKTOR STAAL
PAUL HÖRBIGER

39-es híradó

39-es híradó

Ma vasárnap! Egy mulatságos francia bohóza a világhírű komikussal:

FERNANDEL — ELVIRA POPESCU
JULES BERRY a **Vig örökösök**

O. N. C.—U. F. A.-híradó

AVIA-film

Az előadások kezdete 3, 5, 7, 8 és 10 órakor. — Vasár- és ünnepnapokon fél 12 órakor is

SZELLEMI

A nyolcvan éves Hauptmann Gerhart

Ma, vasárnap van nyolcvan esztendője annak, hogy Hauptmann Gerhart, a világhírű költő, meglátta a napvilágot. Ezen a napon ünnepet ül egész Németország, de megemlékeznek Hauptmann Gerhartról másutt is, mert ő volt az, aki új irányt adott a drámanak és ugyancsak ő szolgáltatta meg először színpadon a tömegek panaszait. Ami a legnagyobb probléma lett, az először az ő drámájában nyert kifejezést. Épp most van ötven éve, hogy 1892-ben bemutatták a Takácsokat, az első szociális tárgyú darabot. Ez a mű hozta meg az első, igazi nagy sikert az induló író számára, de ugyancsak ennek a bemutatónak kapcsán vonult be a naturalizmus a német irodalomba.

Hauptmann Gerhart tulajdonképpen szobrász-nak készült. Boroszlóban folytatott szobrászati tanulmányokat, midőn azonban később Berlinbe került, ahol Johannes Schlaf és Arno Holz barátjához csatlakozott, csakhamar teljes érdeklődésével az irodalom felé fordult. Küzdelmes és harcoltak teli volt kezdetben Hauptmann pályafutása. A színirodalom ekkoriban Sudermann tündöklött és a közönség lángoló lelkesedéssel fogadta minden művét. Hauptmann viszont új hangot szólt meg s így csak lassan talált megértésre. Azonban ragyogó tehetsége végül mégis diadalmat aratott, ahogy egymásután került

színpadra, a Naplemente után, Hannele mennybemenetele, Az elsüllyedt harang, Hentschel fuvaros, A vörös kakas, Bernát Roza, majd többi művei.

Hauptmann Gerhart egész élete folyamán rendkívül termékeny volt és frissessége, szellemiségének elevensége maj napig sem hagyta cserben. Egész időszerűtlen volna, hogy agg költőnek nevezzük, mert nyolcvan esztendője ellenére is már kora reggel ott ül dolgozószobájában és ugyanolyan ragyogó készséggel forgatja a tollat, mint harminc-nyolcvan évvel ezelőtt, amikor 1912-ben elnyerte a Nobel-díjat. Midőn Németország Hauptmann Gerhartot ünnepli, tulajdonképpen önmagát ünnepli benne. Mert ez a páratlan költő a német irodalom egyik legragyogóbb korszakát jelenti.

A személyi harcok ideje régesrég elmúlt. Ma már egyetemes tisztelet övezi az élő legnagyobb író alakját, aki egyetemes hatást gyakorolt nemcsak a német dráma, hanem az egész dráma fejlődésére is, vagyis a magyar drámaírás sem vonhatta ki magát hatása alól. Hauptmann máris a nagy klasszikusok közé tartozik. S ha majd elszólítja a végzet, akkor sem hal meg igazában, mert tovább élnek drámái, melyekben mindig nagy igazságokért és nagy eszményekért szállt síkra, a tehetség erejével és szépségével.

DARKÓ ISTVÁN

A SZERELMES KISTEJES

A kistejes minden hajnalon szörnyülködésesen korán kelt. Télen úgy, mint nyáron, három órákor. Havas időben tiszta éjtszaka volt akkor, amikor már fel kellett szednie magát, Nyári felszedelőzködése valamiképp elviselhetőbb volt, mivel a csillagok éppen akkor fűrdtek bele a kelő napba, amikor az egylovas talyigán nekikocogott a mindennapos utnak.

Kába fejjel ült a lovascska mögött, a magas kordély pokróccal takart ülésén. Két kiterjedt kerek arósen zokkentette a tejeskocsit a nem nagyon jó ut kövein. Eleinte, kezdő tejes korában megpróbált aludni egyet, a város felé való kocogás közben. Hanem gyakorta harapott a nyelvbe és egy ízben majd fejjel bukott előre a siető Takarosra, a lóra. Letett tehát arról, hogy megpótolhassa a rövid éjtszakát. Ébren szenderegve hunyorgott a kordén, miközben a tejes edények úgy csengtek a háta mögött, a szénában, mint a fáradt marha nyakán a repedt kolomp.

Négytől félhatig tartott az ut. Hétre széthordta a kannákat, amelyeken már felesleges is volt a drótrakított deszkáskára írott név. Ismerte jól azokat szükről, mázúkról, horpadásairól. Héttől lassan hazaindult és félkilencre hazaért. Régebben ilyenkor csak leugrott a kocsiról, nyakába vette a csikos vászontarisznyát és belépkedett az iskolába. A tanító ur már tudta jól és befogadta szó nélkül, hogy mindig ilyen későn jött. Ez még szép idő volt, boldog idő. Leült a hosszú pad szélére, lehátul, a kályhánál. Télen ráomlott a meleg, akárcsak a templomos emberre az áldás. Előtte a fűtő ült és nagy fahasábokkal teljesítette a kötelességét. Ő meg kinyújtotta a fagyos csizmáit, hátra dűlt a meleg falnak, kibocsátotta a testéből a hajnali fagyot és a hideg helyette magába a tűz ropogó csökjait. Az oktató ur soha sem zavarta, még harvább egy-egy eltévedt légy.

Reggeli kinszenvedéseit az a gondolat könnyítette, hogy hazaér és az iskolában kipiheni a fáradságát.

Aztán éppen özsre tizenkét éves lett és gyötrelmeire nem volt több enyhülés. A tejhordás után már nem nyugodhatott az iskolapadban, hanem továbblédították a földekre, az ólba, a nehéz, felnőt munkához. Azóta hajnalonként még bágyadtan ült a talyigán. Néha még aludni is tudott rajta. A nyelvét hátrább tartotta, hogy el ne harapja a lábát pedig nehivette a lábátartónak, hogy előre ne bukjkék. Egyszer azán megint talált vizsgálatást tejes foglalkozása hainali gyöttrődéseire.

Avval kezdődött, hogy egyik helyen, az ügyvédekéknél egyszer nem a szolgált vette át a tejet. A szolgált más dologban járt, hanem helyette valaki olyan nőnemű öntözte a tejet az alumínium lábasokba és adta vissza a kannát, amelyet a kistejes eddig álmában sem látott. Kezét csókolom, kisasszonyka,

egy köszönt neki háromszor is egyvégtében. Ugy köszönt, hogy a hangja meg is tette azt, amit a szája nem tudott és nem mert. Körüleszólgatta a kisasszony kannátfogdosó fehér kezét.

— Ugy-e maga Pesta a tejes? — kérdezte a kisasszony, mintha nem tudta volna. — Marit elküldtük és nekem olyan korán kellett felkelnem maga miatt! Nevetett hozzá. Látszott, hogy nem haragszik.

Aztán többször is beszélgettek ilyenformán:

— Megint nagyon fehér lett ez a tej, Pesta.

— Előbb még sárgás volt, de azért lett olyan igen fehér egyszerre, mert a kisasszonyka rájatekintett.

Ettől a merészségtől, ahogy ezt kiszólta, ő maga meg vörös lett, mint a főtt rák. Pedig órá is ránézett az ügyvéd lánya. Vagy éppen ezért.

Másnap új szolgált fogadta a tejet. Nagy, husos lány volt és magakellett, de a kistejes nem vette figyelembe a viselkedését. Napokig reménykedett, hogy előjön a kisasszony és szólhat valamit neki. Lassan, szépen nemcsak erre a kisasszonyra gondolt váratlanul, gondolatokat és hízelt mondásokat formálgatva, hanem általában olyasvalakire, aki olyan szép, finom és kellemes, mint az ismerős kisasszony. Reggel hét óra felé már látott az utcán is egy-egy ilyent. Elsuhantak a talyiga mellett, esernyőt tartottak az eső ellen és a templom felé igyekeztek. Azontúl lassabban léptette Takarost hazafelé, miután széthordta a kannákat. Félnyolc, nyolc felé tartó idő lett, amikor a város főutcáján lépésben irányította hazafelé a talyigát. Kitapasztalta, hogy nyolc felé nagyon sok urinó jelenik meg az utcán és mind siet a dolog felé. Megnézegette őket és ő bizony nem sietett.

— Pestának frájja kellene, — mondták a faluban.

— Parfimját szagolta meg egynek és attól olyan mákonyos, — emlegette Gabonás Terka, aki pedig házuik elé is meghívta egyszer. Nem ment ám el.

Azontul elterjedt róla, hogy urinók után szalad, attól sárgult meg annyira, hogy alvónak látszik és szava sincs.

Szakasztott úgy volt, hogy nem kellett neki a magafajta. Helyette a városban úgy ugrált a szeme a lányok és asszonyok után, mint a barázdabillegető. Magának is bevallotta elég sűrűn:

— Nem kell nekem a parasztszoknya. Penészes a szaga nékie. De megváltódnék egy ilyen urifajta egyetlen csökjától!

A legénykék mondták is néki:

— Bolond vagy, Pesta. Máris elkárhoztál. Az uraknak nem kellesz. Az urilányok nevetnének rajtad, ha megtudnád rólad. Ha pedig hozzájuk menél nyulni, lelövetnének a férfiakkal. Egyszer belesel reggel a Takaros patkója alá és a talyigád árván érkezik haza. Cethalott vagy te máris, Pesta!

— Egyszer felébredek, ha csak egy percre is, — vágta rá és kábultan járkált tovább. Nem másként csakugyan, mint az alvó, aki lábraállt.

Időjét érezte már maga is, hogy szűnetét megteremtse kábult nagy boldogtalanságának.

— Dőljön hát el, hogy kellenék-e nékie? Mert nekem ugy, annyira kell egy közülök, hogy szomjanveszek érte!

Egy reggel az utolsó kannát is felcsapta üresen a talyigába. Elhuzta jól megint az időt. Nyolc óra felé járt az óra. Az üzleteket nyitogatták már az üzletek. Nagy, fényes kirakatiúvegek mögött éppen kitérték az asszonyoknak tetsző szép boltokat is. Egy ilyen előtt különösképpen megálltak a városiak. Selymeket, gyöngyöket, patyolatokat néztek itt még az iskoláslányok is.

A nagy üveg félig kitérve és mögötte, mint egy fényes szobában, egy ember rendezgetve sürgölődött.

Most csak egy urinó nézte a boltot az utcáról, de milyen urinó! A csipős reggeli idő dacára egy szál zöld selymruha volt rajta, de milyen ruha! Fényesen tapadt zsenge formáihoz és a nyaka, a hattyunya háta mélyen kilátszott a ruhájából.

A kistejes mostanra annyit kábultságot gyűjtött magába, amennyi csak akkor volt benne, amikor kilencéves korában, három évnek ezelőtte először kellett a téli hajnalban felülni a tejestalyigára. Szeme órája vörösén tüzelt, kipróbált fáradságai úgy feszítették, mint aki soha sem dolgozott semmit. Rettenetes módon hiányzott most neki a meleg iskolaszoba is, ahol a kályha mellett megpihenhette tagjait. Egyszerre pedig teste érzései lelke kinyárá váltottak:

— Parfimotok édes szaga vessen véget boldogtalanságomnak.

Igy nézett, anélkül, hogy így gondolkodott volna. Odalépett az urinóhoz, átkarolta, hátraroppintotta, ahogy otthon látta a legényektől, keményen a karjához zárta és megcsókolta a száját.

Mielőtt még magához térhetett volna, a félig nyitott ablaküveg mögött rendezgető ember akkorákat kezdett kacagni, mint aki eszt veszítette. A kistejes is felébredt ebben a pillanatban. Elbocsátotta az urinót, a bábút s az nagyot koppanva esett végig a köveken. Viaszos feje az ütéstől leesett vékony fanyarkáról, elgurult és orrán, száján csonka törések támadtak. A segéd fűdölkölvé nevetett és valakinek magyarul kezdte, hogy mi történt.

A kistejes meredten bámolt. Még szinte odaugrott a nevető, undok emberhez. Ki akarta tépni a szájából a kacagás éles kesét és le akarta szurni vele. Aztán felugrott a talyigára, maradék erejével megcsapkodta Takarost és rohanna hagyta maga mögött a várost. Nem hordott többet tejet. Ugy élt tovább, mint az ilyenfajta kistejes, aki közben elmúlt tizenkét éves, legényné cseperedett, később pedig öregember lett s már nem is emlékezett kábult, bolondos kistejes korára. Egyszóval tovább élt, de valami fontos éppen abban a pillanatban halt meg benne, amikor az a bábú koppanva esett hanyatt a földön.

ARAD TELEFON 24-45

MA

A leánynevelő intézet

Vivi Gioi :: Amadeo Nazzari

és a GÁL FRANCISKARA emlékeztető

SILVIA SILV I-vel

Feladások: 3, 5, 7 és egynegyed 10 órákor

Jön!

Jön!

MASCAGNI világhírű operája

A paraszt-

becsület!

ÉLETTÜNK

Anyanyelvünk

Hibásan használt kötőszavak

A magyar nyelv az egyszerű, tömör kifejezőmódot kedveli és a mondatokat legtöbbször meilendéliséssel fűzi egymáshoz. Az egymás mellé rendelt mondatok közötti viszonyt világosan érezteti egy-egy kötőszó, ezért nagyon fontos ezeknek helyes használata. A századok folyamán természetesen a latin és a német mondatszerkesztés is hatással volt a magyarra. Már középkori szerzetes íróink nyelvében is nyomot hagytak a latinus fordulatok, de még veszedelmesebbé vált az elrontott, konyhai latin nyelvnek a hatása a barokk korban. Abban az időben olyan tekervényes, hosszú mondatokat írtak, hogy az ember ma alig tudja a végüket megtalálni. Valamivel később, a nyelvujiítás idejében, pedig elszaporodtak a német irodalomból való fordítások és a közbetoldásokkal megtűzdelt, többszörösen alárendelt mondatokat hozták divatba. Az ilyen bonyolult összetételek sokszor nehezen érthetővé teszik mondatainkat: kerüljük ezért őket.

A német fordításokból harapózott el többek között a *dacára* a kötőszó használata. Ez is nehézkessé teszi a mondatunkat és eltávolítja a magyar gondolkozásmódtól. Egyik elbeszélőnk munkájában például azt olvastam: „Dacára annak, hogy mindezeket mosolygva türtem, mégsem voltam eléggé kedves a kutyukához”. Mennyivel egyszerűbb volna a két ellentétes értelmű mondatot a köztük levő viszonyra világosan rámutatva összefűzni. Ilyen formán: „Mind-ezeket mosolygva türtem, de azért mégsem voltam eléggé kedves a kutyukához”. Még nehezebb egy másik íróknak egyik mondata: „Hogy ennek dacára verseket írnak ma azok, akiknek az írás élet-szüükséglet, az azt jelenti, hogy egyetlen dolog a vers, amit valóban lélekből teremtenek”. Aki ilyen mondatokat szerkeszt, az jobb, ha letezi a tollat és nem nevezi magát íróknak. A magyar olvasónak ugyanis nem éltszüükséglet az, hogy ilyen stilusu munkákat olvasson. Segítsünk magunkon a mégis kötőszóval és a mondatunk mindjárt sokkal egyszerűbb lesz. „Hogy mégis verseket írnak ma azok... stb.” Így mindjárt egyszerűbben, egyenesebben halad a mondatunk.

Az ellentét kifejezésére van egy egész sereg kötőszavunk. Ezekkel az ellentét minden fokozatát jól kifejezhetjük. Válogassunk belőlük tetszésünk szerint, de ne használjuk az időhatározó jelentésű *miig* — addig kötőszavakat, helytelenül. Gyakran hallok ilyen szerű mondatokat: „Mig Csokonai költemé-

nyiben a népies hang szólalt meg, addig Berzsenyi a klasszikus odaköltésnek lett a mestere”. Dehogy is addig! Hiszen Csokonai már meghalt, amikor a Berzsenyi neve híres lett, Ne téveszük meg olvasóinkat a kötőszavak hibás használatával! Nem időről van itt szó, hanem különbségről, ellentétről. Hagyjuk el tehát az időhatározó kötőszót és tegyük helyébe a *pedig*-et. Ilyenformán: „Cs. költeményeiben a népies hang szólalt meg. B. pedig a klasszikus odaköltésnek lett a mestere”. Így már világossá válik a mondatunk és magyaros hangzusává.

Ugyanígy megtevesztő módon használják sokan a „*miután*” kötőszót. Világos, hogy ezzel is időt határoznak meg, ne használjuk tehát az okhatározás kifejezésére! Ne beszéljünk ilyenformán: „Miután nem tanulta meg a leckéjét, megbüntették vagy: Miután nem találkoztam vele, hazajöttem”. Nem az időt akarjuk itt meghatározni, hanem az okot. Használjuk tehát a *mert*, *minthogy*, *mivel*, okhatározó kötőszót. „Mert nem tanulta meg a leckéjét, megbüntették. Minthogy nem találkoztam vele, hazajöttem” stb. A kötőszó mindjárt rámutat a cselekvés okára és így világossá válik a beszédünk.

A kötőszavak helyes, magyaros használata éppen olyan fontos, mint a felesleges idegen szavak elkerülése, vagy az igeikötők és ragok helyes használata. Hiszen ezektől függ a mondatok helyes összekapcsolódása és értelme is. A műveltséghez ez is éppen egy hozzátartozik, mint például a divatos külföldi írók ismerete. A magyar értelmiségnek végre rá kell ébrednie arra, hogy anyanyelvünk hiányos ismerete és nyelvünk elrontása bűn és őt terhelő felelősség művelődési hagyományainknak, a sajátos magyar gondolkodás, és kifejezőmódnak elpusztításáért. A városi nyelv hibái gyorsan terjednek el népünk között, mintahogy ma már a nyelvujiítás sok hibás alkotásával is találkozhatunk népiünk körében. De ma *nüvel* társaságban, még mindig feltűnőbb az, ha valaki egy idegen nyelvet beszél hibásan, mint ha saját anyanyelvének törvényeivel nincs tisztában. Ilyen felfogással azonban ne is próbáljuk népviseletünket, népművészetünket védeni, a népet hagyományainak megőrzésére oktatni. Ragaszkodjunk először legfontosabb magyar művelődési hagyományunkhoz, anyanyelvünk szemlézéséhez; akkor a népek is adhatunk valamit.

Vita Zsigmond (Ajud-Nagyenyed)

KADÁR LAJOS

KECZE MIHÁLY HAGYATÉKA

Üres a puszta, ameddig a szem ellát. Csak kiaszott szikes zombékok, csermós kákások és nádasok előznek a szemhatárnak.

Kecze Mihály vén számadókanász már harminchat éve bócorog az uraság anyacsürhéje után. Nagy idő, de neki semmi. Semmi, mert ez az élete. Egész nap hasmánt fekszenek Pickóval, a pulival, mert a jószagmarad, csak ha az estéli behajtás ideje következik, akkor csillogtatják meg tudományukat. A betereleshöz nagyobb esz köll, mint a drótonbeszéléshöz. Ezt a tényt minden lelkes állat belátja ezen a keserves világon s tudja is, csupán az új ispán ur nem vállalja az igazságot.

Lovas vágat a csürhe felé, Mihály ellenzőt csinál két tenyeréből a szeme elé s úgy igyekszik szemügyre venni a jövevényt.

— Urfélének vélöm, — motyogta aggodalmasan a kanász. A kengyelvas megcsillan a napcsóktól.

— Aggyisten öreg! — köszön a lóhátas idegen.

Az új ispánt ismeri fel benne a számadó.

— Aggyisten! — fogadja dacos, leszeggett fejjel, de aztán a kalapját mégis ösztönösen lekapja.

— Kend a Kecze Mihály

— Az a böcsületös nevem.

— Hát nézze, öreg. Szent György napjáig keresen magának más helyet!

— ... Szen nem mindég ezön a páskomon vagyok én, tegnap is a Tetvesdülőben legeltettem, — magyarul kódkit tiszta számdékkal az öreg.

— Nem értett meg engem, öreg. — türelmetlenül pedig az ispán. — Az új bérli felmondott magának!

A vén ember megszédül. Érti már, hogyne érte-

né, hiszen nem incikvancikolva beszél, mint teszem az urak szoktak.

Megtántorodott a vén ember. Most érezte, hogy rászakadt a cselédség nagy körösztyje, a Szent György nap minden nyomoruságával. Ugy érzi, fekete halálfejes lepke csapkodott a szeme előtt. Harminchat esztendő után mennie köll... Igyekszik szelidíteni döbbenését. Szavak szalmája után kapkod:

— A fiamra még nem bízhatjuk... — mokogja sután és félve tekint föl a mindenható csatlósra, hogy a szemébe nézhessen, de ez miibe se veszi őt.

— Ez az anyafalkát értöm-é... Ű még csak maradjon öt-ht esztendeig a malacfalkán... a fiactatóban összecserélné a kukoricásokat... Erött ész köll tuggya a jószághon, mög lélik is...

— Ne tessese magát vén csoze! — mordul rá az ispán.

— Értse meg: Szent György-naptól más kanász kerül az anyacsürhéhez.

Azzal az ispán vasat adott a lónak s elvágatott.

Az öreg meg csak fölnezzett az égre s bámulta a fölötte ferjeszkedő, fénymázos fátyol-felhőket... Elkente a bajuszára törő könnyeket, úgy motyogta megtörtén:

— Kendnek, Kecze Mihály lejárt...

Az első heteket komor szótlanúságba töltötte. Ki-kiült a falu végére, hogy beláthassa a pusztát. Őszig tartott így, aztán nehezebb idők következtek.

Nap-nap után nyiszlottabb, soványabb lett. Csontos, kék-tarajos orra megfakult, ritkás ősz bajusza kuszáltan lógott, mint a kiterített, csapzott veréb szárnya, a pipa se izlett már. S egy napon ágyának esett.

Az egész retye-rutyája összecsoódult. Lestek a halálát. Egyik reggel varatlanul jobban lett s mindjárt a pipáját kérte. Szótlanul rágyújtott. Telefüstölte a házat. Utána órákig hallgatót. Aztán egyszer csak megtörte a csendet:

— Mari... hékam... papot... — sugta alig hallhatóan. A vén hitestárs megértette s némán bólintott, majd kisurrant a házból. Az öreg magára maradt. Föltápászkodott az ágyban, csak egy felkőnyékre. Beesett szemének fáradt bogara lassan kuszott ki a ház falán. Ünneplő dudaszóra csizmáján pihent meg végre. Ott lógott a lábbeli, a hátsó vacok fölött az első kisgerendán, árpával megtöltve, hogy össze ne száradjon.

— Édes jó istenöm — seppogte... az esküvői csizmám... Várjunk csak... harminchétf eszten-deje... A gunyám... hát az?... Az esküvői zsinóros kékelim?... az elégett. Az asszony tojást lámpázott a vacok alá rakott kotlóskok alatt s a földre tett nécsös belékapott az ágyfejből lelogó szalmába... Hát így...

Az ajtó körösztfáján a fésütartó lógott, azt meg völegény korában szabta a légyecsapóval együtt... Az utóbinak eltörtött a nyele, most ott hányódik a kemence vállán... A kispadka fölött a szentöltvartartó ékeskedik, körösztbe ráakasztva két szinehagyott rózsafüzérral... — Lám minden elhagy, mögfakul... eotörök... Oszt mégis teléli az embört... Mer teléli...

Az ajtó a pap tárta föl, akit idáig kísért az utca asszonynépsége. Most a lelkipásztor után beovakodtak a szobába. A ministráns gyerek teletömjenzezte a házat, aztán terdet hajtott és kiment. A lélek embere szeliden kihesegette az imádságra és siratásra szomjuhozó fejéreselédéket. Magukra maradtak. Az öreg felkőnyökölt, keresztet vetett s halkán a pap után mondta a Miatyánkot.

— Háromszor cseréltem ki... — sugta ima után és kövér könyesepp gördült le tászkás szeméből.

— Mit cserélt el kelmad? kérdezi gyöngöden a pap.

— A malacokat...

— A malacokat?

— Akit negyhétön nem vallottam be. De tünöm tudatában a penitenciát mögdufláztam.

— Hát mi volt a malacokkal a nagyhéten, Mihály bácsi? érdeklődik meleg türelemmel a lelkiatya.

— Tuggya akkó gyovontam utoljára... Szándékosan elhallgattam... Az uraságéból cseréltem ki az én eldöglött malackáimat... Nagy családom vót... Tizenketten ültünk asztal mellé könyerezés-kő...

— Böcsásaa meg magának az Ur Jézus...

— A Péter gyөрökkel, a fiammal szeretnék szót értetni, szentatyám — nyöszörgött kisidővárt az öreg.

A tisztelendő atya kiszólt a konyhába. Egy melegszerű fekete legény suttyant be. Nagy tiszteességgel levette fejéről lóságárral körülkötött kalapját.

— Nem kelök föl innen többé fiam azé hivat-talak.

— Dehogynem, édosapám — lágyult el a legény hangja.

A pap hátrább állt s megtámaszkodott a subló sarkába.

— Erözöm, fiam... Ha a Jóisten az aranycsürhéhön segítene, vigyázz a vén bontadisznóra, fiadzás-kor mindig fölhalja a malacait. Rekeszd külön kutr-cába... Tárgy-gyükered van-é?...

— Hun ástad?

— Van.

— A Töserdőbe.

— A nem jó. A szürkankóm ujjába van egy acs-kó, tele van tárgy-gyükerrel... Abbi, huzzá a beteg malac fülibe... maj möglátod...

— Értöm édosapám, de ne gyötörje magát még most is a kanászsággal...

— Nem gyötördes ez neköm, gyөрököm mor-lóhet-é gyötördes a fűzfának a harmat, a gyөрöknek a medvecukor?... Élet vót a kanászság az életem tej-jesigibe, élet a halálomba is...

A beteg visszagyötyt nyiszlott barnájára, hal-ványuló arcán kövér veritek ütököt ki. Aztán még-egyszer fölemelkedett, úgy motyogta megtört tekin-tettel:

— Kuss ide te! Humi!! Bonta te... Fickó, el!

Eriggy amarra körül... ervee tee... Humi-i-i...

Mélv csönd lett a vén kanász áttertele a kondát az éci páskomra.

Kint a pitarban lágyan döngöcsélt a fohászó asszonyok buzgalma. Ez az imádság most ugy elírta-át a halottas szoba csöndét, mint egy kőbe méhesét.

És a nagy gerendában halkán percegett a szu...

SZÖVETKEZETI ÉLETT

Állandó üzletrész, vagy hetibetét

A mai gazdasági rendszerben, egy kereskedelmi, vagy ipari vállalkozás sikere nagyrészt a rendelkezésre álló pénz mennyiségétől, vagyis tőkeerejétől függ. E szabály alól a szövetkezetek sem vonhatják ki magukat - még oly esetekben sem, ahol például kisiparosok kis-termelők szövetkezetéről, tehát szakmai tömörülésről, irányított értékesítésről vagy központosított termelésről van szó. Még ily utóbbi esetekben is igen nagy szerepet játszik a szervezet életében az a legendáris forgótőke.

A szövetkezetek tőkeerejüket a tagoktól nyerik. Minél nagyobb a tagok száma és minél több a jegyzett és befizetett üzletrész, annál tőkeerősebb és ennek természetes következményeként, annál virágzóbb az illető szövetkezet.

Az üzletrész után nem jár sulyos kamat, mögötte nem áll türelmetlen hitelező. Mint maga az elnevezés is mutatja, az „üzletrész” rész az üzletből. Ha pedig rész az üzletből, akkor szerencsétlenül gazdasági körülmények esetén osztozik a veszteségből, de ugyanígy részesedik a feleslegből is. (A helyes szövetkezeti elnevezés feleslegét mond, a kapitalista nyereséggel szemben.) A felesleg felosztása képezi az osztalékot. Az osztalék az a jutalom, melyet a szövetkezet a vállalt kockázataért nyújt tagjainak. Ez azonban csak az egyik fajtája a jutalomnak.

Mivel a szövetkezet közhasznú intézmény, az osztalékon kívül más előnyt is biztosít tagjai részére.

Ez persze attól függ, hogy milyen jellegű szövetkezetéről van szó. A fogyasztási szövetkezetek vásárlási visszatérítést adnak az elért feleslegből, amiáltal tulajdonképpen olcsóbbá teszik az árut. A termelő és értékesítő szövetkezetek a tagok termelte és az értékesítésre átadott áru arányában jutalomdíjat fizetnek s ez által magasabb áron veszik át a tagok termékeit. Mindezen előnyök biztosítása szoros kapcsolatban van a tagok számával és üzletrészeik mennyiségével.

A tőkeerőség tehát két módon növelhető: egyrészt a tagok számának gyarapítása, másrészt pedig a meglévő tagok újabb üzletrészjegyzése révén. A szövetkezet érdeke megkívánja, hogy minél több saját-tőkéje, vagyis befizetett üzletrésze legyen. Mivel általában kisemberek gazdasági szervezetéről van szó,

a szövetkezet mindig a nagytömegek kis tőkéjére építi erejét.

Ezeket a kis pénzeket pedig csak úgy lehet összegyűjteni, ha jegyzett üzletrészt a tag részletekben fizetnek. Ugyanígy biztosítani kell a szövetkezeti tagot arról is, hogy szükség esetén összegyűjtött tőkéjét az alapszabályokban előírt feltételek mellett felmondhatja és felveheti. Ugy a részletfizetési, mint a felmondhatósági feltételeket minden szövetkezet alapszabályaiban megtalálhatjuk.

Ha a szövetkezet érdeke a saját-tőke növelése, ez a szabály fokozott mértékben igaz a hitelszövetkezetek működésére. A hitelszövetkezetek egyik célja a hitelnyújtás, az pedig másként, mint tőke segítségével meg nem valósítható. Minél több tőke áll a hitelszövetkezet rendelkezésére, annál nagyobb összeget tud kölcsönt igénylő tagjainak kifizetni.

A hitelszövetkezetek általában többféle jellegű

összegek felett rendelkeznek, ilyenek például a betétek, a kölcsönök stb. céljukat azonban

legszélesebb módon az üzletrésztőke költi meg,

vagyis az olyan saját-tőke, amely ha nem is korlátlan, de mégis hosszabb ideig rendelkezésre áll. Most az a kérdés milyen eszközökkel tud a hitelszövetkezet minél több tagot és minél több üzletrészt szerezni? Milyen feltételek mellett lehet a tagok bizalmát a legkönnyebben megnyerni, hogy a napjainkban állandóan fejlődő szövetkezeti eszme szolgálatába állva, népiüknek minél hasznosabb polgáiraivá válhassanak?

Kétségtelen, hogy a hitelnyújtás is egyik célja a hitelszövetkezeteknek, mégis

a mozgalom erősödését legjobban a másik, s talán legfontosabb cél: a takarékosagra való nevelés szolgálja.

A takarékosagra való neveléssel lehet legkönnyebben a szövetkezet tőkeerejét fokozni. Az üzletrészjegyzést ennél fogva úgy kell megszervezni, hogy ez egyidejűleg a széles népréteg takarékoskodását is jelentse. A kétféle cél, a takarékosagra való nevelés és a hitelnyújtás minden hitelszövetkezet vezérelve. Ez esetben csak a takarékoság útján történő szövetkezeti üzletrésztőke kérdéssel kívánunk foglalkozni. Az utóbbi időben e téren kétféle rendszer kialakulását lehet megfigyelni. Az egyik rendszer követői az állandó üzletrész szerzésére törekednek, amikor a tag a jegyzett és részletekben befizetett kisebb-nagyobb összeget hosszú ideig érintetlenül a szövetkezetben hagyja s legfeljebb az osztalékot veszi fel. Ebben a rendszerben az üzletrészek felmondását és az ellen-

ÖNTUDATOS SZÖVETKEZŐ VAGY?
Küldj beszámolódat szövetkezeted életének minden mozzanatáról a Szövetkezeti Életnek!

érték felvételét hosszadalmas és nehézkes eljárás hoz köztük. A másik, ma már kialakult rendszerben,

meghatározott idő letelte után, mely idő alatt a pénzt felvenni nem lehet, a tag szabadon rendelkezik vagyona felett.

Ezt nevezik hetibetetes rendszernek, amikor a tagok üzletrészt jegyeznek ugyan, a heti befizetéseket erre eszközlik, mégis bizonyos idő, rendszerint száz hét leforgása után, minden felmondás nélkül felvehetik a befizetett összeget az ez után járó osztalékkal együtt.

Mind a két rendszernek vannak előnyei és vannak hátrányai. Az első esetben a szövetkezet vezetői jobban áttekintheti a rendelkezésre álló összeget, amely huzamosabb időig alig változik. Hátránya e rendszernek, hogy kevésbé alkalmas a szövetkezeti eszme terjesztésére, mert nem elég vonzó az a tudat, hogy a szövetkezeti tag csak nagyon körülményesen juthat pénzhez. A szövetkezet munkája ellaposodik, s

a takarékosagra való nevelés háttérbe kerül a bankszerű ügyletek lebonyolítása mellett.

A tagok érdeklődése lassan megcsappan, s a szövetkezet új tagokat csak hitelnyújtással szerez, amikor a kölcsönigénylő, hogy-pénzhez jusson belép a tagok sorába. Az ilyen taggyűjtés csak adókat nevel, akik azután soha, vagy csak ritkán válnak igazi szövetkezeti tagokká.

A hetibetetes rendszer előnyei messze túlhaladják ennek hátrányait. Itt az egyedüli hátrány az a bizonytalanság, ami a tőke állandó ingadozásával jár. Ennek a rendszernek, melyet a Hangya Szövetség kezébe tartozó timisoarai-temesvári Corvin Hitelszövetkezet is átvett, az állandó üzletrésztőke és új üzletrésztőke közötti folytonos ingadozást jelent. Ez olyan hátrány, mely elenyészően jelentéktelenné válik azokkal az előnyökkel szemben, amit ez a rendszer a tagszerzés, a szövetkezeti nevelés és a takarékoság terén képvisel.

A hetibetetes rendszer nagy előnye, hogy mintegy két év leforgása után a tag minden alakítás nél-

kül visszakapja pénzét. Ez a körülmény több bizalmat nyújt, s ez által könnyebbé válik a tagszerzés. Csekély kivételtől eltekintve nem a kölcsönigénylés, hanem az általában hetenként történő részletbefizetéssel a takarékosági szempont hozza az új tagot a szövetkezetbe. Az üzletrészjegyzéssel megkezdődik a csiny összegecskéből kialakuló tőkeképzés. Az új tagot nem nyomja az adósság és a kamat, hanem

lelkesíti a tudat, hogy minden újabb részlet befizetésével saját anyagi erejét fokozza.

Ha pedig a két év leforgása után a tag felveszi megtakarított pénzét és ehhez még egy kevés osztalékot is kap, nemcsak szövetkezeti tag marad és örömmel jegyez ismét üzletrészt, hanem ezek számát most már emeli, mert bizalma már erősebb, s a még nagyobb összeg megtakarítása is jobban vonzza.

A hetibetetes rendszer mellett az egyén lelkes szövetkezeti testvérré lesz, aki maga is egyik apostola a mozgalom terjedésének, s aki takarékoságával bekapcsolódik népének gazdasági vérkeringésébe. Az üzletrésztőke állandó ingadozása nem jelent veszedelmet a szövetkezetre. A tapasztalat azt mutatja, hogy a legtöbben nem sietnek esedékességkor felvenni összegyűjtött pénzüket, hanem még hosszú ideig a szövetkezetben hagyják, vagy betétként tovább gyümölcsöztetik. A szövetkezet a befizetett üzletrésztőkét csak rövid időre, legfeljebb két évre és pedig részletfizetésre adja kölcsön. A részletekben történő visszafizetéssel a szövetkezet folytonosan pénzzel jut, s így minden üzletrész visszafizetési kötelezések fennakadás nélkül eleget tud tenni.

A fent vázolt előnyei miatt a hetibetetes rendszer a legalkalmasabb a nagytömeg szövetkezeti megszervezésére. Az olyan egyének részére, akik maguk is nagy pénzüsszegek felett rendelkeznek, nem sok örömet nyújt a heti részletekben történő befizetés, illetve takarékoskodás, mégis őket sem akarjuk kihagyni a hitelszövetkezeti mozgalomból. Nagyobb üzletrészjegyzésekkel és ezek ellenértékének azonnali befizetésével, a hetibetetes rendszert követő szövetkezeteknek megadhatják azt a biztonságot, melyet az állandó jellegű üzletrészek jelentenek. Segítséjük a szövetkezeti mozgalmat nagy lépéssel viheti előre.

Mindeneket összefoglalva, okulva a gyakorlati tapasztalatokon, megállapíthatjuk, hogy

a hitelszövetkezeti életben a legjobban a hetibetetes rendszer válik be.

Ez a rendszer a legalkalmasabb arra, hogy a szövetkezeti gondolat szárnyain az együvértartozás eszméje gazdasági vonatkozásban is kialakuljon. A szövetkezeti gondolkodásu embertestvér népének öntudatos tagjává válik, aki áthatódott attól a vágytól, hogy kispeny pénzével a közösség segítségére lehessen, s takarékoságával növelje egy gazdasági szervezet nélkülözhetetlen tőkeerejét.

Dr. OBERST ZOLTAN.

„CORVIN” Hitelszövetkezet
tagjának, betétesének lenni. népi köe e ssége

Még ma iratkozz be!

Kézpénzedet pedig betétként kamatra a „Corvin” Hitelszövetkezetnél helyezd el! Gondold arra, hogy a te tagod jobboldal és betétedből — amely nek-d jövedelmel is — támo ajuk ocsó kölcsönnel tagtestvéreidre ma engem, holnap esetleg már téged is. Gondolj jövődre és takarékoskodás! Befizetés és beiratási helyek: Hétköznap délután 9-13 óra között a Magyar Házban levő irodában. Vasárnap délután 10-12 óra között a herületben Piata Traian-téren, Nenadovics házban, Gradiel-trafik. III. kerületben Kieier, volt Novotny vendéglő. IV. ker. ben Pavatz volt Potyevendéglő. V. kerületben (Mentala), Boulevard Hasckal 16 szám.

Legkevesebb tagsági díj 1000 lei (2 drb. üzlet rész) fizethető részletfizetésben is hetenként is 100 hetalett, beiratási díj 5 lei üzletrész zenként Népednek a nyit ész, amennyi érte teljesítesz

Még egy üzletrészt

jelegyzünk,

hogy a többi városrészeknek is lehessen egy-egy „Hangya”-bója

Furnica-Hangya

Fogyasztási Szövetkezet 1. sz. fiókja, Timisoara-Temesvár II., Piata Traian
Telefon 40-18

GYERMEKVIILÁG

SZÜRKE ESŐ, ŐSZI ESŐ

Szürke eső, őszi eső
Hullott le a földre,
Nem festette a réteket
Mint tavasszal zöldre.

Csak kopogott az ablakon,
Belépett az ajtón
Szürke köpenyeggel vállán
Borzashaju asszony.

„No, gyerekek, ismertek-e?
„Unalom” a nevem.
Oda, ahová én lépek,
Nincs kacagás sohasem!

De van civódás, van harag,
Bűn, akár száz egy nap,
Ha gyerekek unatkoznak,
Jó kedvet nem kapnak!

Visszafelel a sok gyermek:
Hiába kísértés!
Nincs itt helye unalomnak!
Bűn, civódás nem lesz!”

Mert mi tudjuk, mit kell tenni
Hideg ősszel, télen,
Hogy meleg tavaszi napfény
Ragyogjon a szívben!

Mindennap egy „kis lemondás”,
Egy „jó — eselekedet”
Virágot fakaszt a szívben
És teremt jó kedvet!

Szegénynek kenyeret adok,
Által vezetek egy vakot
Az uton, hogy ne botoljon,

S hol egyedül busul otthon
Szegény öreg, hozzá megyek,
Szívébe lopok jókedvet.

S ha az arca felragyog
Égből leszállt angyalok
Játszadoznak velünk vígan
S a szívünkben, hej tavasz van!
Civódás, bűn, unalom,
Nincsen most már hatalom!
A „csupa-szív”-gyermek lelke
Az igaz utat meglette,
Szürke ősz nem árthat neki,
„Jóság hónapja” vezeti!

Timişoara-Temesvár.

CSERNY RÓZSI

A KÉT IVÁN

Volt egyszer, hol nem volt, hetedhét országon is
tul, volt egy szegény ember és annak volt egy felesége és két kicsi ikerfia. Telt, mult az idő, egyszer csak kitört a háború és a szegény embernek el kellett mennie a háoruba. Mielőtt elment volna, a két gyermekét és feleségét megcsókolta és azt mondta a feleségének:

— Itt van nyolevan arany, erre jól ügyelj és mikor megnőnek a fiuk, add oda nekik, hadd csinálják a szerncséjüket.

Ezzel elbucszott és elment.

Telt, mult az idő, a fiuk nőttek, növekedtek. Egyszer csak, mikor husz évesek voltak, azt mondták az anyjuknak:

— Anyám, adz nekünk pénzt, hogy menjünk a vásárba s vegyünk lovakat.

Az anyjuk adott is nekik pénzt és a fiuk elmentek Egész nap jártak, de lovat nem kaptak. Hazafelé indultak és utközben találkoztak egy öreg emberrel. Köszöntek neki illedelmesen és az öreg megkérdezte, hogy mi járatban vannak. A fiuk megmondták és az öreg mondta:

— Ne busuljatok, mert én adok nektek mindent, csak gyertek velem.

Adott is nekik lovakat és két olyan kardot, hogy olyan nem igen volt a környéken. Meg is köszönték illedelmesen és hazamentek. Az anyjuk, mikor meglátta őket, sirásra fakadt, mert tudt, hogy a fiainak nincs otthon maradásuk. Nem is volt, mert miután hazaértek, azt mondták az anyjuknak:

— Na, drága, jó anyánk, mi most elmegyünk a nagyvilágba, szerncsést próbálni.

MAGYAR NÉPMESEK

Aiudon (Nagyenyeden) a Bethlen Szövetkezet izléses kiállítású könyvet hozott forgalomba. A könyv címe: Magyar népmesék. Összeválogatták: Szentmiklósi Ferenc és Vita Zsigmond tanárok. A könyv címlapját és szöveg közti képeit Vas Albert rajzolta. A könyv ára 120 lej. Megrendelhető a következő címen: Cooperativa Bethlen, Aiud. Mai számunkban kis olvasóinknak bemutatjuk a kötet egyik eredeti meséjét. (A két Iván), melyet Gámbas-Gombáson jegyzett le évekkel ezelőtt Varró Jenő tanuló Székely István öreg napszámos előszelése nyomán.

Eleget mondta az anyjuk, hogy ne menjenek, a fiuk másnap mégis felkészültek és utnak indultak.

Mentek, mendegéltek, egyszer csak elértek egy keresztel uthoz, az utkeresztződésnél két tábla volt, ezzel a ráírással: „Aki jobbra megy, abból király lesz, amelyik balra megy, az a hálál országába jut, ahol meg kell halni”. A két testvér megállott és tanakodott. Azután az mondja az erősebbik:

— Őcsém, te menj jobbra, légy király, én megyek balra, de előbb eseréljük ki a kardokat és ha valaha a kardod piros lesz, tudd meg, hogy veszályban forgok és gyere segítségemre.

Ezzel elbucsztak egymástól nagy könnyhullatásokkal és elindultak.

A kicsi Iván, aki jobbra ment, hamarosan beért egy szép ország fővárosába. Amikor meglátta a király leánya, úgy megtetszett neki, hogy megmondta az apjának. Az apja hívatta a fiut és meg aznap meg-

tartották a lakodalmat és a király meg is tette királynak, mert ő már öreg volt. De most mi történt a másik Ivánnal?

Alig ment, egyszer csak beért egy városba, ahol olyan nagy gyász volt, hogy még a fűszál is fekete volt a gyásztól. Iván bement a falu végére egy kicsi házikóba ott csak egy öreg asszony volt. Kérde Iván az öregasszonytól:

— Mondja meg, öreg anyám, miért gyászol olyan nagyon az egész város?

— Hej, fiam, agyász olyan nagy, hogy senki sem tud segíteni rajta, mert itt van a kek tenger és ebben lakik a tizenkétfejű sárkány és annak minden reggel kell küldjenek egy leányt, hogy megegye és most a király leányan van a sor.

— Na, nem baj, öreg anyám, csak menjen és hozzon nekem enni-innivalót, aztán szembenézünk mi azzal a sárkánnyal.

Az öreg asszony el is ment és hozott enni-innivalót Ivánnak. Miután Iván jól lakott, felült a lovára és kinyargalt a kek tenger partjára. Ott volt már a király leánya, láncokkal megkötve, de mikor meglátta Ivánt, azt mondta neki:

— Eredj innét, te szép vitéz, nem elég, hogy elveszttem az én ifju életemet, még te is el akarod veszíteni?

— Ne félj, mondta Iván. Ezzel eltépte a láncokat, királyleány kezéről és azt mondta neki:

— Úlj let te szép királyleány, hadd hajtsam le a tejem, hogy pihenjek egy kicsit.

A leány leült és Iván lehajtotta fejét az ölébe, de alig aludt el, egyszer csak zugni kezd a tenger és jön a tizenkétfejű sárkány a leányért. Mikor Iván meglátta, rápattant a lovára és összecsaptak. Reggeltől délig folyt a harc, egyszer csak azt mondja Iván a királykisasszonynak:

— Áztasd meg a kendődet és add ide, tekerjem a kardom markolatára.

A leány így is csinált. Miután rátékerte a vizes kendőt a kardja markolatára, egy csapással levágta a sárkánynak mind a tizenkét fejét és bedobta a tengerbe.

Megvolt aztán a nagy öröm, a királyleány megfogta az Iván kezét és úgy mentek haza. Mikor a király meglátta, nagy öröme gerjedt, még pedig mikor meghallotta, hogy ez az ügyes fiu megszabadította őket a sárkánytól, örömben még aznap papot hívott és megtartották a lakodalmat. És a lakodalom után megtették a vitéz Ivánt királynak így mind a két testvér király let s boldogan éltek és még ma is élnek, ham meg nem haltak.

A KIS BIRÓ

Uzsonnára Manci s Ilka
Baracklevárt kaptak,
Mancikának kevesebb volt
S ezen hajbakaptak.

Fél kanállal volt talán több
Ilka tányérjába,
Ezért a kis Mancikának
Fájt a szíve tája.

A kis Palkó hallotta
A két lányt veszekedni,
S azt mondta, ő igazságot
Fog közöttük tenni.

A két lányka azt mondta, hogy
Erre ők is kérik,
Legjobb, ha mindkét porciót
Pontosan lemérik.

Kis anya konyhamérlegét
Aztán előszedték,
És a két vitás porciót
A mérlegre tették.

Ez nehezebb, szólt Palika
Látni van a mérleget,
Mancikának porcióját
Kisebbre kell szabni.

S kivett abból egy kanállal
S nyomban le is nyelte,
Aztán meg Mancinak volt több
S Ilka keveselte.

Abból is egy kis kanálnyt
Kivett és benyalta,
S megint az Ilkái volt több
S Mancika sokalta.

Addig-addig szedte-nyalta
A jó baracklevárt,
Mig mindkét porciónak
Szépen végére járt.

Manci s Ilka sirva néztek
Egymás tányérjába,
S keservesen zokogtak
De hasztalan, hiába.

Palika meg nevetve szólt,
Megnyalva a száját:
„Így jár minden rossz testvér,
Ki bírni a másétól
A nagy, nagy porcióját”.

(Seresély Béla, Simeria-Fiskó)

IAN-151

KÖZGAZDASÁG

A cukor új ára

Az országos árkormánybizottság most kiadott rendelete új arakat léptet életbe a cukorra:

Nagyban való eladásnál bármelyik vasuti állomáson vagy dunai kikötőben átadva, a kristálycukor ára 103.50 lej, a kockacukor 109.50 lej kilogrammonként.

Az árak kicsinyben: Kristálycukor 108 lej, kockacukor 114 lej kilogrammonként. Azokban a községekben, ahol nincsen vasuti állomás vagy dunai kikötő, illetve ahol van ugyan állomás és kikötő, de nincsen cukorlerakat vagy gyári képviselő, a kicsinyben való árak a következőképpen alakulnak: Kristálycukor 110 lej, kockacukor 116 lej kilogrammonként.

A cukorkülönlegességek nagyban való árát az árkormánybizottság az egész ország területére egyégesen szabályozta: kétszer finomított kristálycukor 108 lej, porcukor 109 lej, angol cukor 115 lej, süvegucukor 109 lej kilogrammonként. Azokban a helységekben, amelyekben vasuti állomás vagy dunai kikötő van, ez az ár kilogrammonként 4.50 lejjel, azokban a helységekben pedig, ahol nincsen vasuti

állomás vagy dunai kikötő, illetve ha van is, de nincsen cukorlerakat és gyári képviselő, az ár kilogrammonként 6.50 lejjel magasabb.

A melasz és a szárított répaszetet ára a gyárban átvéva 18 lej, illetve 11 lej kilogrammonként. Az a melasz, amelyet ténylegesen a termelők vesznek át a gyártól, a gyár és a termelők között létrejött szerződés értelmében 1.50 lejjel drágább kilogrammonként mint a cukorrépa átvételi ára.

A hatsereg, a hatóságok és köztisztviselők részére történő eladásoknál a megállapított árakhoz a számlabélyeg és az 1.70 százalékos iktatási illeték járul.

Az 1941. évi cukorrépa termésből származó cukorkészletek, ugyiszintén a külföldről behozott cukormennyiségek tulajdonosai huszonegy órában kötelesek bejelentést tenni az illetékes pénzügyigazgatóságon vagy adókerületnél a birtokukban lévő cukorkészletről. További tíz napon belül (november 25-ig) a régi és új ár közötti adókülönbözöt le kell róniuk a pénzügyigazgatóságon vagy adókerületnél.

A benzinjegy életbeléptetésének elhalasztása

A hadfelszerelési és haditermelési minisztériumnak október 16-án kelt és a hivatalos lap október 17-i 243. számában megjelent 264. számú rendelete tudvalevően november 15-én állapította meg a benzinjegy életbeléptetésének határidejét. Mint most a Rador-iroda Bucurestiből keltezett jelentése közli, a benzinkorlátozások érvénye csak december 1-én lép hatályba.

A hadfelszerelési és haditermelési minisztérium másik rendeletével minden külön alakítás nélkül november 30-ig meghosszabbította a mezőgazdák gépkocsijainak forgalmi engedélyét.

NEM VALTOZOTT A VAJ ÁRA. Az országos árkormánybizottság közli, hogy mivel a feldolgozásra szolgáló tehénárát nem emelték, nem változott a vaj ára sem. Azt, aki a megszabott összegnél nagyobb árat kér, vagy kínál, a szabotázs-törvény értelmében büntetik.

Uj munkaközvetítő hivatalok Erdélyben és Bánságban. A hivatalos lap november 11-i 263. számában megjelent 68.159. számú munkaügyi minisztériumi rendelettel a következő erdélyi és bánsági helységekben létesítettek munkaközvetítő hivatal: Abrud-Abrudbánya, Aiud-Nagyenyed, Sebes-Szászsebes, Beius-Belényes, Blaj-Balázsfalva, Zarnesti-Zernest, Brad-Brád, Cugir-Kudzsir, Hunedoara-Vajdahunyad, Orastie-Szászváros, Fagaras-Fogaras, Caransebes-Karánsebes, Orsova, Petrosani-Petrosény, Lupeni-Lupény, Oravita-Oravica-bánya, Resita-Resicabánya, Boesa-Montana-Boksánbánya, Moldova Noua-Ujmoldova, Saliste-Szelistye, Talmaciu-Talmács, Sighisoara-Segesvár, Jimbolia-Zsombolya és Anina.

Uj tag a telefonszolgálat igazgatóságában. A hivatalos lap november 11. i 264. számában megjelent államvezetői rendelettel Teodorescu Gheorghe ezredes, postvezérigazgató helyébe Georgesescu Grigore tartalékos tábornokot mint a nemzetvédelmi minisztérium képviselőjét a telefonszolgálat igazgatóságába két évi időtartamra kinevezték.

Olajpogácsa és pogácsadara szállítási határidejének meghosszabbítása. A nemzetgazdasági minisztérium közli a növényi olajgyárakkal és falusi olajsajtókkal, hogy a hivatalos lap október 24-i 249. számában közzétett 97.983. számú miniszteri rendeletben említett olajpogácsa és pogácsadara szállítási határidejét november 23-ig meghosszabbította.

Határidő napló

NOVEMBER 15:

A harmadik évnegyedre esedékes adó összegét eddig a napig lehet 5 százalékos kedvezménnyel kiegyenlíteni.

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző kétheti készletről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályához.

Bányaipari vállalatok, amelyek az 1942-43. évben nem szerepeltek az ipari mozgósítási tervben, de az 1943-44. évben szerepelni kívánnak, eddig a napig adják be erre irányuló kérvényüket az illetékes ipar- és bányügyi felügyelőséghez.

NOVEMBER 16:

Ipari vállalatok, üzemek, nyomdák stb., amelyek fűtésre vagy motor hajtására használnak benzint továbbá azok az ipari vállalatok, amelyek a gyártási eljárásnál használnak benzint, bejelentést tartoznak tenni a hadfelszerelési és hadianyagtermelési minisztérium hadianyagtermelést ellenőrző igazgatóság forgalmi osztályán.

SPORT

A mai timisoara -temesvari ökölvívőverseny részletei és ml. sora

A Chinezul-CAMT mai ökölvívőversenye iránt, az ökölvívősport barátai körében, igen nagy az érdeklődés. Eppen ezért jól teszi mindenképpen, aki jegyet biztosítani akarja és eddig meg nem vásárolt jegyet, hogy azt ma kora délután, a verseny kezdetén, a sörgyar nagytermében már a három órákor nyitló penztárnál megvegye.

A közönség tájékoztatására itt megégyeszer közöljük a részletes városközi műsort, az előállók a turnu-severini CFR kiváló versenyzői, míg mellettük állók a Chinezul-CAMT jövevű öklözői:

Jonescu-Kovalik, Bratescu-Zambory, Vorvo-reanu-Germán, Marin-Djille, Fedai-Márta, Tataru-Varga, Mainescu-Savits, Schulz-Popovits

A tunu-severinek közül Schultz az Európa-bajnokság döntőjébe került annak idején. Ferai kerületi bajnok és a többiek is valamennyien kiválóan képzett öklözők.

A nagy érdeklődéssel várt versenyt délután pontban hat órákor kezdik néhány fiatal és tehetséges Chinezul-CAMT öklöző bemutatójával.

Az olasz teniszézők kerültek az idén az élre

Az olasz teniszsport az idén jelentős sikert könyvelhetett el: csapatai elsők lettek a középeurópai nemzetek mindkét, immár hagyományossá vált kupaküzdelmében. A Trofeo Romát Magyarország elől sikerült elhódítani a fiatal erőkből álló olasz együtteseknek. A Mária- királyné serlegben ugyancsak a magyarokat előzték meg az olaszok, de ez a győzelem nem volt oly meggyőző, mint a férfiaké ugyanis itt csak három labdán mult az elsővíg kérdés.

A Trofeo Roma 1942. évi végeredménye:

1. Olaszország	4	3	1	—	18:6	7
2. Magyarország	4	1	2	1	11:13	4
3. Horvátország	4	—	1	3	7:17	1

Németország ettől a küzdelemtől visszalépett és ezért eredményei nincsenek feltüntetve.

A Mária királyné-serleg 1942. évi végeredménye:

1. Olaszország	3	3	—	—	12:3	6
2. Magyarország	2	1	—	1	4:6	2
3. Németország	2	—	—	2	4:6	—
4. Horvátország	1	—	—	1	0:5	—

A horvátok, a németek és a magyarok elleni mérkőzéseik elhalasztását kérték, de ha mindkettőt meg is nyernék, akkor is az olaszok maradnak az elsők.

Sport hírek mindenfelől

Vasárnap Mannheimban szerepelnek a magyar válogatott birkozók, akik úgy a görög-római, mint a szabadfogású birkozásban mérik össze erejüket és tudásukat a legkiválóbb németekkel. A magyarokat a következő birkozók képviselik: Bence, Tóth, Gál és Ferenc, Kinizsi, Kovács, Bobis és Vitális. A kiváló Sövény most gyógyuló hordatórése miatt nem szerepelhet.

Milánóban a 100 km-es kerékpártávon de Benedetto 2:20:44.8 idővel újabb világsúcseredményt állított fel.

A december eleji ökölvívó hármasviadalra készülő német öklözők Baselben 13:3 arányban győzték le a svájci válogatottat. A svájciak csupán három döntetlent tudtak elérni a németekkel szemben.

Németországban ma két döntőmérkőzést is tartanak. A Tschammer-kupa döntőjében a Schalke 04 —München 1860 mérkőzést játszik, míg a Birodalmi-kupa döntőjében Alsórajna és Nordmark válogatottjai küzdenek.

Csütörtökön, a Baselben győztes német válogatott ökölvívócsapat, Bernben újabb mérkőzésen 10:6 arányban győzött.

Zágrábban három új horvát csuesot állítottak fel. Gál a hármasugrásban 13.78, Djuric 400 méteren 51.7 és Meferovic női diszkoszvetésben 37.53 eredménnyel ért el csuesot.

Athénban szerepelt visszavágón a belgrádi katonaválogatott. Az athéniak visszavágója sikerült, mert 4—3 arányban győztek.

Ake Seyfart, a világhírű gyorskorcsolyázó bajnok és számos világsúcseredmény tulajdonosa visszavonult a tényleges sportolástól.

3 nap múlva lesz az állami osztályosjáték 3. osztályának húzása

Őn is learthatja a termést november 19. és 20-án **Millomos** lenő. Vásárolt so: sjeget?

Apróhirdetések

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE! Vidékről beküldött apró hirdetések csak a hirdetői díj előzetes bekiűdése mellett közlünk. A hirdetésen kérjük a pontos név, lakcím, valamint a hirdető személyazonosságát igazolványa számánál is a feltüntetését. Helybeli hirdetések telefonon nem veszünk fel!

DIJSZABÁS. Hirdetések díja 15 szóig 45 lei, minden további szó 5 lei. Vasárnapi számban 15 szóig 70 lei, minden további szó 5 lei. Álláskeresőknek 10 szóig 15 lei, minden további szó 2 lei. Jelíges és cím a kiadónban jelzésű hirdetésenként 15 lei pótdíj fizetendő. Üzleti hirdetések csak keretes hirdetésként vehetők fel. — Apróhirdetéseket reggel 8—1-ig, délután 3—4-ig, a korlátozott és rendelkezésünkre álló helyre mérten veszünk fel a timisoarai-temesvári kiadóhivatalban.

Oktatás

Oktatok olcsó áron középiskolást és magántanulót bármely tantárgyra. Timisoara-Temesvár, III., Asanesti tér 3, I. em. 9. (893)

Nyelvoktatás román, német, francia, angol és olasz nyelven, olcsón és könnyen tanítok. Kiss, Timisoara-Temesvár, IV., Tudor Vladimirescu sor 21. (813)

Alkalmazás

50 éven felüli mindenest azonnal felveszek. Timisoara-Temesvár, IV., Vacarescu utca 5, ajtó 2. (725)

ÖTVEN éven felüli mindenest bejárónót azonnalra felveszek. Ajánlatok: „Jól fizetek” jelígre a timisoarai-temesvári kiadóba kérek. (788)

Mindenest, önállóan főzőt, rendben lévő iratokkal felveszek. Timisoara-Temesvár III, Tudor Vladimirescu sor 7 szám, I. em. ajtó 2. (Volt Fehérkereszt épület). (811)

KIHORDÓT felvesz Depozit Aragaz, Timisoara-Temesvár, I., Regele Ferdinand körút 6. (797)

50 ÉVEN felüli bejárónót keresek két személyhez, szoba-konyhás lakáshoz. Rédei, Timisoara-Temesvár, IV., Bratianu-utca 39. szám. (764)

RENDSZERETŐ MINDENES bejárónóknak menne. Timisoara-Temesvár, Căpitan Damsescu-utca 40. (717)

Kocsis napszámot fűrészt felveszünk. Timisoara-Temesvár, III., Carol körút 47, fakereskedés (724)

BEJÁRÓNÓT keresek több évi gyakorlattal, lehetőleg 50 évest. Jelentkezni Mezei, Timisoara-Temesvár, III., Timotei Cipariu 6 (Mária mellett). (794)

Kifutóleányt, megbízható, jó fizetéssel felveszünk, Reich virágüzlet, Hotel Carlton épület, Timisoara-Temesvár I., Venetia-utca 4. (758)

Jólfőző, komoly mindenest 15-re keresek. Cím a timisoarai-temesvári kiadóban. (762)

TÖKÉLETES tudású szobalányt, rendezett iratokkal, felveszek. Timisoara-Temesvár I., Regele Mihai I. 8. szám, I. emelet. (824)

FŐKERTESZ teljesen hadmentes, sok évi gyakorlattal konyhai, gyümölcs és parkírozásra is. Erdély vagy Bánát területén hozzá illő állást vállalná, esetleg részvételben is megfelelő garanciával. Ajánlatokat „Főkertész” jelígre a Déli Hírlap timisoarai-temesvári kiadóba kérek. (469)

BEJÁRÓNÓT keresek, aki a főzésben szorgalmas és gyakorlattal rendelkezik. Restaurant, Timisoara-Temesvár III., Treboniu Laurian-utca 2. (845)

GEPLAKATOST felveszünk, Timisoara-Temesvár, Carol körút 45. (656)

Szönyeg felvelő

Elsőrangú minőségben kapható **Angora cégnél, Arad** (Apponyi cipőüzlet mellett)

KISASSZONYT 2 gyermek mellé keresek Targul-Ocnára, ki a román nyelvet bírja. Timisoara-Temesvár, Gligor, C. Porumbescu-utca 32., ajtó 8. (850)

ÜGYES eladót (nőt) kisegítőnek cukorka-üzletbe felveszünk. Cím a timisoarai-temesvári kiadóban. (821)

KERESEK azonnalra németül is beszélő, jólfőző fiatal mindenest, éves bizonyítvánnyal. Jelentkezni délelőtt 9-ig, délután fél 3—4-ig. Timisoara-Temesvár II., Stefan cel Mare-utca 5. szám, II. emelet, ajtó 3. (831)

KERESEK szobainast, 16—18 éves fiút. Jelentkezni dr. Krausz, Timisoara-Temesvár I., Vasile Alexandri-utca 2. szám, II. emelet, ajtó 6. (819)

ELSŐRENDŰ női szabászt azonnal felveszek. Cím a timisoarai-temesvári kiadóban. (826)

BEJÁRÓNÓT keresek délutánra 2—4 óráig. Timisoara-Temesvár I., Bratianu-tér 3. szám, II. emelet. (823)

MINDENES szakácsnőt, aki a tisztaságot szereti, fiatal, azonnal felveszünk. Timisoara-Temesvár II., Prota Draghici-sor 4. szám, Neptun-fürdő mellett. (805)

ÜGYES kézilányokat, állandó munkára felvesz Hajdu-szalón, Timisoara-Temesvár IV., Bul. Carol 14. (833)

LAKATOSSEGÉD sparherd munkára, napszámos és egy nagyobb fiu felvétetik. Timisoara-Temesvár, III., Odobescu utca 15. (885)

KIFUTÓFIUT, vagy leányt felveszünk Krippner szerelőnél. Timisoara-Temesvár, III., Doja-utca 4. (896)

JÓLFŐZŐ mindenest bejárónót 50 éven felülit azonnalra felveszek. Timisoara-Temesvár, II., Regina Maria-körút 26. I. emelet, ajtó 4. (899)

JÓLFŐZŐ mindenest szakácsnőt, éves bizonyítványokkal keresek. Timisoara-Temesvár, II., Petru Tegele-utca 1. szám, földszint, ajtó 1. Jelentkezni d. u. 2—4 óra között. (5268)

Figyelem!

Friss pasztórizált tejszín állandóan kapható

Kónya tejesarnok
Arad, Avram Iancu-tér 21 szám

JOBB bejárónót keresek azonnalra, kisebb háztartásba, esetleg 2—3 órára, vagy ebéd utánig. Timisoara-Temesvár, I., Str. Olimp 7, I. emelet, ajtó 3. (864)

SZÖVŐMESTERT keresünk, aki 25—30 széklet tud kezelni. Ajánlatokat „Szövőmester” jelígre a timisoarai-temesvári kiadóba. (806)

BEJÁRÓNÓT reggeli órákra keres két személyes család. Jelentkezni 10—12 délután 3—5-ig. Timisoara-Temesvár, III., Mihail Viteazul-körút 7, legfelső csengő. (816)

50 ÉVEN felüli bejárónót vagy mindenest azonnalra felveszek, Farkas, Timisoara-Temesvár, IV., Bonnaz-utca 7. (904)

TÖKÉLETES mindenest szakácsnő, fiatal, magánháza keresek. Házmester van. Cím a timisoarai-temesvári kiadóban. (880)

Gépész-kovácsot, ki a Diesel-motorhoz, cséplőgéphez ért, timis-temesmegyei nagyobb gazdaságba felveszek. Ajánlatokat személyi adatok, eddigi működés és fizetési igények megadásával „Gépész-kovács” jelígre a timisoarai-temesvári kiadóba kérek. (844)

Adás-vétel

Eladhat és vehet „Orient-Boy” által, Telefon 42-22 — 17-99, Timisoara-Temesvár I., Ungureanu-utca 9., dísz- és értéktárgyakat. (549)

Macskó-garnitúra, tiszta gyapju, 3—4 évesnek, kitűnő állapotban, ugyszintén sötétkrék krümmer télikabát és 28-as vadonatúj bakancs eladók. Timisoara-Temesvár, Tudor Vladimirescu 6., ajtó 4., csak 10—1-ig. (611)

Stráfkocsi, könnyű, jó állapotban, federes, 6—8 mázsaig terhelhető, nagyon olcsón eladó. Timisoara-Temesvár II., Prota Traila-utca 13. (757)

CAVOLEUM papírszönyeg

teljes tekersekben, nagy választékban, előnyös árban állandóan kapható „VULOAN”-cég nagybanj lerakata-nál, Arad, Stefan cel Mare tér 14. Telefon 12-33.

Kertek keresek, körülbelül egy hold nagyságban. Cím a timisoarai-temesvári kiadóban. (776)

Hálózati rádió, 3+1, olcsón eladó. Három hullám. Timisoara-Temesvár III, Brancoveanu-utca 125. (773)

Eladó kisebb bérház, 10 lakásból álló, férfi kerékpár jó külső és belső gumival. Timisoara-Temesvár IV., Dimitrie Sturdza-utca 5. (745)

Egy pár teljesen új barna, magas férficsizma eladó, mely vadászatra is alkalmas. Cím a timisoarai-temesvári kiadóban. (749)

Luxus villa

jó lakáselosztással, egy nagy és több kisebb összkomfortos, egymástól teljesen elkülönített lakás, házmesteri lakás, garage lej 10,000.000. HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17. Telefon 16—95.

ELADÓ Birderli új csizma, használt férfi télikabát, 9 éves leánykának fehér báránnyunda és cipő. Timisoara-Temesvár I., Eugen de Savoya-utca 13, ajtó 2. (815)

NŐI TELIKABÁT, vö. is róka szőrmével és egy női fekete páis télikabát olcsón eladó. Timisoara-Temesvár II., Soarelui-utca 5. Megtekinthető vasárnap d. u. 2—5-ig. (836)

VESZÉK fonott és léces kerti butorokat, valamint vendégszék székkeit. Bővebbet Keller gyógytár, Timisoara-Temesvár III., Bulev. Carol 27. Telefon 27-54. (3915)

ELADÓ 2 darab férfiöltöny, 1 lángos gázrezo, patefon lemezekkel, antik varróasztal, vasgép és női ruhák. Timisoara-Temesvár III., Martiril Ciordas-utca 35., alsó csengő. (838)

PERZSABUNDA alacsony, csikóbunda magas termetre, kifogástalan állapotban, olcsón eladó. Timisoara-Temesvár II., 3 August-utca 9., ajtó 1. (841)

Földek

1) Aradon cca 30 k. h. prima, szántó, gyümölcsösökkel, gazdasági épületek, 6.000.000
2) U. o. sok gazdasági épülettel és lakóházakkal 8.000.000. 3) 30 kat. hold I-a Biharban, 2.000.000. 4) Arad határában 45 k. h. 2.800.000. 5) U. o. I-a-16 kat. hold, épületekkel, 2.600.000.

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95.

Ebédő berendezés fekete bőr-székekkel és fotelekkel eladó. Timisoara-Temesvár, II., Balas utca 23. (843)

Takaréküzhely (sparherd) alig használt eladó. Timisoara-Temesvár, I., Balas utca 23. (842)

Molyrápást

szakadást, égést művészi eszen beszóvi **Weisz István**, Arad, Eminescu-utca 15. Telefon 10 94.

Lakás

Kombinált szoba-butort haszonbérbe megfelelő biztosítékkal sürgősen keresek. Cím: Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4377)

3—4 SZOBÁS lakást keresek azonnalra, vagy december 1-re. Ügynököket magasan díjazok. Ajánlatokat „Magas bér” jelígre Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8 kérek. (4359/a)

Lengyel féle Palisander könyvszekrény, világos teli háló, szürke férfiöltöny, magas erős alakra, majdnem új eladó. Arad, Moise Nicoara 16, I. em. 9. Megtekinthető d. u. 3—4-ig. (4401)

EGYEDŰLÁLLÓ ur keres butorozott szobát külön bejáratú, fürdőszobával, hvi 3—4000 lejért. Cimeket Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (4426)

KÜLVÁROSI magánház azonnal kiadó. Ugyanott üzleti berendezés eladó. Erdeklődni Arad, Ureche-utca 33, ajtó 4. (4415)

BERBEADÓ magánház Calea Aurel Vlaicu, 2 szoba, konyha, cselédlakás, istálló, pince, nagy kert és Gai-ban kis magánház. Erdeklődni Arad, Cuza Voda 18. (4522)

KÜLÖNBEJÁRATU egy vagy kétszobás butorozott szobát fürdőszoba használatú keresztény házban sürgősen keresek a Központban. Ajánlatokat lej „7000” jelígre Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (4460)

ROMÁN és magyar nyelveket tökéletesen bíró felsőkereskedelmi vállalat román nyelv és gyorsírás (Gabelberger-rendszer) tanítását, valamint elemisták vagy alsógimnázisták oktatását. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8 kér. (3753)

SZEP kszobás magánház, gazdálkodásra is alkalmas, eladó. Arad, Mosótytelep, Protopopescu-utca 59. (4424)

LAKÓTÁRSAT keresek, akivel kapu-alatti elegáns butorozott szobámat nap-pali használatra bérhozzájárással megosztanám. Bővebbet Orban cukrászdában, Arad. (4419)

2 vagy 3 SZOBÁS fürdőszobás lakást keresek keresztény házban és világos műhelyt lehetőleg egy helyen. Ügynökök díjazva. Cím Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (4452)

Tisztviselőtelepen üzletes sarokház eladó. Arad, Militariilor 7. (4435)

Tiszta világos háló eladó. Arad, Grivitei utca 145/a. (4436)

Lakásban díjtalanul elhelyeznék rövid zongorát. Cím Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4393)

Különféle

Poloskairást, parkett-sírolást és nagy-táraitást vállalok. Lovas Károly, Arad, Oituz utca 111. (3772)

BUTOR BERAKTARÓZÁSÁT megőrzés végett vállalom, kimondott száraz, tiszta raktárban a város központjában, tűz ellen biztosítva, legkedvezményesebb árak mellett. Maria Tripa, Arad, Avram Iancu-tér 22, I. emelet, balra. (4364)

Szilvaiz, marmaládé és dió megrendelhető Weiszberger, Mór ügynőskégnél, Arad, Bratianu utca 35. Telefon 19-81. (4153)

FIGYELEM HÖLGYEK! Ne dobják el régi kalapjaikat, Olcsón a legutolsó dívat szerint újjáalakítjuk. Brasov-Brasov, Sft. Ioan-utca 4. szám, udvarban. (3890)

Alkalmazás

BEJÁRÓNÓT, 50 éven felülit azonnali belépésre felvesszünk. Cim Koller, Arad, Luptei-tér 19. (4501)

Házvezetőt keresek, ki önállóan főz és cseléddel az összes házimunkát elvégzi. Közvetít: Foto Bach, Alba-Iulia-Gyulafehérvár. (3908)

ÖNÁLLÓAN dolgozó varróleányokat felvesszünk. Arad, Tache Ionescu 1. (4511)

NEM árja bejárónót, könnyű házi munkára délelőtti órákra felveszek. Háztartás nincs. Gartner üzlet, Arad, Bratianu 21. (4512)

Könyvelőt keresünk, aki magyar nyelvű katolikus kántori teendőket is hajlandó végezni. Alianta Hitelszövetkezet, Dorobanti-Kisiratos, Arad megye, p. u. Curtici. (4465)

GYERMEKTELEN házaspár keres a háztartásban jártas, főzés és varráshoz értő mindenest 2000 lej kezdő fizetéssel, ki mint családtag tekintendő. Horváth, Gării-utca 66, Braşov-Brassó. (3917)

Románul tudó bejárónót félnapra azonnali felveszek. Arad, Bucur u. 16 Ét-terem. (4404)

MUNKASLÁNYOKAT és kifizetőleányt keresünk. Arad, Dr. Mihai Veliciu-utca 4. (4450)

ÜGYES tanyást felveszek. Bodea, Arad, Dorobantilor 50. szám. (4412)

BÁDOGOS segédek felveszek. Vezér János, Arad, Dr. Ioan Suciu-ut 101 (volt Radnai-ut). (4454)

FŐZNITUDÓ keresztény mindenest keresek egy személy mellé. Zwack Likörgyár, Arad, Mircea Stanescu-utca 1. (4425)

Kvartélyosnő felvétetik. Arad, Oituz utca 128. (4437)

Kifizetőleány azonnali felvétetik. Schön Anna, kalapszalón, Arad, Goldis utca. (4439)

50 évtől 60 éves bejárónót azonnali keresek. Arad, Carol körút 34. (4440)

Cipész munkásokat felvesz „Doxa” cipőgyár. Arad, Numa Pompiliu utca 82. (4441)

Egész napra bejárónó felvétetik. Arad, Eminescu utca 13, ajtó 3. (4443)

Mindenest, 50 éven felülit, vagy nem árja fiatalit keresek. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4434)

Jó főző mindenest bejárónót keresünk. Ugyanott tökéletes szobaleányt felvesszünk. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4394)

Állást keres

Gazdasszonynak menne 50 éves magános nő Plébániába, vagy magános urhoz. Plébánián évekig működött. A háztartás minden ágában önálló. Cimeket „Gazdaság” jellegű Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4382)

NEM ÁRJA nő, háztartásban állást keres. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (4363)

Nem árja nő, egy éves fiával állást keres. Arad, Blanduziei utca 43 szám. (4406)

TINDEYES szakácsnő azonnali állást keres. Arad, Ratiu-utca 18. (4453)

VYUGDJAS tisztviselő félnapi foglalkozást keres. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (4455)

Értelmesebb vasdolgozó és manikűröző kisasszony állást keres. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4396)

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzle Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és rögöpeket, hálószoba-, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, ekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrógépet, modern porcellant. Zálogédeiját meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timişoara-ra. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

Igen jó üzemképes állapotban lévő Lister fűrészes motor esetleg fűrészes nélkül is eladó. Jaczko János, Pecica-Pécska 1764. (4381)

ELADÓ sürgősen 900 mm-es Hofherr cséplő golyós dobbal, összes kis szíjjakkal, hév, vízfecséskendő, mázsával, 150.000 lej. Balogh Antal, Arad, Regele Ferdinand-körút 65. Telefon 24-93. (4366)

BÉRBE VENNÉK ebédlőt rekamiével és két karosszékkal, vagy szalంగarnitúrával. Cimeket Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (4494)

Feljes világos hálósobabutor eladó. Arad, Ican Calvin utca 25. (4408)

Eladók szép bessorabíjai bárány zórmék. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4377)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő szép francia hálószoba sürgősen eladó. Arad, Sinagoi 6, ajtó 4. (4365)

Kocsibunda, mosómedve beléssel eladó. Antaffy szücs, Arad, Octavian Goga utca 5. (4384)

TELJES visznyomású olajmalmot keresek. Mogyorós Malom, Talpas, Bihar megye. (4370)

MODERN virágmárványoszlopok és gyertyatartók eladók. Ficay, Arad, Catedralei-tér 3, 12-5-ig. (4371)

Czeint minden mennyiségben vesszünk. Ferenc, Arad, Feneş Curcanul utca 14. (4372)

Fényképezőgépeket Leicat és Rolleiflexet bucureşti vállalat keres. Ajánlatokat „Foto Bucureşti” jellegű Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4409)

Fekete oroszok kabát, bőhátú, valódi perza gallérral nagyon olcsón eladó. Arad, Carol körút 28. II em. 2. (4398)

Kifogástalan, fekete városibunda, rövidkabát, és katonaruha eladó. Arad, Cetatii utca 6, ajtó 7. (4399)

Eladó fekete gyapjú női télikabát, teljesen új. Megtekinthető délelőtt 9-1 óráig. Arad, Mocioni utca 8. (4400)

Teljesen jó állapotban lévő mély gyermekkosci eladó. Arad, Victoriei ut 22. (4402)

VARRÓGÉPET veszek, eladók és javítók. Sambura, Arad, Banatului-ut 12. (4153)

EREDETI keleti perzszőnyegek eladók. Arad, Baritiu-utca 6, ajtó 3. (4427)

KÉSZPÉNZÉRT veszek szövet és plüss-függönyöket, jökarban lévő plüssdiványokat, hálószobákat, konyhákat és egyéb butorokat. Hammer Mór, Arad, Avarescu Mareşal-utca 12, volt Banatului. (4428)

SZÉPEN éneklő harci kanáriit vennék. Cimeket ár megjelöléssel kérem Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8 leadni. (4413)

ÁGYAK, derékajlak, párnák, asztal, kredenc eladó. Arad, Saguna-ut 162. (4448)

Készpénzért veszek béleit piús, szövet, vagy selyem függönyöket. Cimeket kérem Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (4403)

Ajtókat egy és két szárnyut, üvegtetöt, zsinorveget, csöveket, klozetcsészéket és tartályt, Pristert, mosdót megvételre keresünk. Arad, Cantacuzino utca 19. (4438)

Gyermekjátékokat keresek megvételre. Cimeket Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4406)

LASSE, Snur Tambur nagy gép és szalma varrógépek eladók. David, Arad, Constanţa Hodos 16. (4488)

Römikő 4 keményfa táblával, 39-es bakancs, kitingő állapotban eladó. Megtekinthető. Arad, Bratianu utca 19, ajtó 11. (4405)

MEGBIZÓIM részére keresek férfiöltönyöket, valamint női és férfi kabátokat, cipőket. Hacker Józsefné, bizományi lelakata. Arad, Marie Chendi 11 (udvarban jobbra). (4331)

FEKETE férfikabát jó állapotban eladó. Arad, Moise Nicoara 9/11, ajtó 8. 12-től 2-ig. (4410)

GYERMEKSPORTKOSCI és fiukerékpár eladó. Érdeklődni a Horváth szálloda portásánál. Aradon. (4407)

SZABÓ VARRÓGÉPEK, Chevrolet tehérkocsi, sátorponya eladó. Bővebbet Arad, Regina Maria-körút 8, házmester-nél. (4408)

FAJGYÜMÖCSFAK szavatolva kaphatók Schuch József kertészetében. Arad, Dorobantilor 70. (4422)

FÜRESZPOROSKÁLYHA eladó. Megtekinthető 1 és 3 között. Arad, Rusu Sorianu 3, ajtó 8. (4423)

ELADÓ huzópád, négy méter, Dynamo, 6 Volt 3 Amper. Motor indító kapcsoló. Arad, N. Oncu-utca 7. (4417)

KÖZÉPTERMETRE fekete férfiöltöny eladó. Ugyanott gyermekjáróketrec Arad, Sava Raicu 114. (4418)

FESTETT mosható kanavász függöny, sötétkék férfiöltöny, női kabát, pongyola finom gyapjuszövetből, prémbélelt házcipő eladó. Arad, Blanduziei-utca 24, háztulajdonosnál. (4420)

Fekete női karakül bunda eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4397)

Kettős ágytakaró, új kőzimunka, eladó. Arad, Mocioni utca 21, ajtó 2. (4362)

LANZBULDOG traktor 28 HP, 3 vasú ekével, eladó. Arad, Luther-tér 3, vendéglő. (4414)

ANGORA nyulak eladók. Arad, Oituz-utca 11. (4456)

Karakül kabát, használt fekete róka boa, nagy szalontükrök, asztalkák, festmények, szép nagy falóra, olcsón eladó. Arad, Avram Iancu tér 2, II. emelet jobbra a folyosón. (4442)

Gyermekbunda, fehér 4-5 éves gyermek részére eladó. Megtekinthető Kuhl vegyész-titő, Arad, Eminescu utca 10. (4444)

Szőlők

hegyközségi 4.5 kat. hold I-a hiánytalan szőlő tel. felszereléssel fűtőn 4 szobás lakással 4.500.000. U. o. 7 és 1/2 kat. hold I-a hiánytalan szőlő felszerelés és kolnával 3.500.000.

11 katasztrális hold megállónál, hat-szobás lakás, melléképületek, 3 millió. 3.5 kat. hold. Pauliş-Pálos, I-a esemege-szőlő, épülettel a fűtőn, 1.500.000 lei. Gal-san 3 hold villával 1.200.000 lei. — Hegy-községben 2 holdas I-a szőlő, 150 gyümölcs-fa, kétszobás alapincézett villa, istálló, felszereléssel és berendezéssel, 600.000 lei. — HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol-körú. 17. Telefon 16-95.

Sullyszethető varrógép sürgősen eladó. Arad, Dimitrie Raicu utca 29. Gyermek-kórház mellett. Szűszné. (4430)

Kis, magánház, nagy telekkel eladó, 300 nagyszögöl. Arad, Petroniu utca 49, Buzsák. (4431)

Zongorát megőrzésre díjtalanul átveszek. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4432)

Ghiococ-Gyork főútvonalán

5 szobás konyhás fürdőszobás parkettás ház, cserépkályhával esslingeni redőnyökkel nagy szőlős kerttel jutányosan eladó. Ugyanott modern 1x3 szobás előszobás villa szőlős kerttel sürgősen eladó.

PÁLMAI Ingatlanforgalmi Iroda Arad, Regele Ferdinand körút 58.

Zongora, rövid, ebédlő kitingő állapotban és nagy cserépkályha eladó. Arad, Cercetasilor 8. (4432)

Vashordót, használt gumicsövet, lehetőleg 15 mm. belvíllyal megvételre keresek. Arad, Duca utca 22. (4433)

Eladó 3 plusz 1 lámpás rádió, hullámhosszon dolgozik, Arad, General Coanda utca 33. (4390)

Az aradi Mészöly-utca főútvonalán 1x3 szobás konyhás új modern épület esslingeni redőnyökkel és mellékéhségekkel, nagy gyümölcsös kerttel olcsón eladó.

PÁLMAI Ingatlanforgalmi Iroda Arad, Regele Ferdinand körút 58.

Jömeneteli tejszarnok és bodega családi okok miatt eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4381)

Fekete télikabát fiatal leánynak, alig használt 43-as elsőrendű félcipő kettős talppal, 43-as hócipő eladó. Arad, Csébec utca 19, udvarban. (4392)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol körút 17, telefon 16-95.

Meidinger kályha, kifogástalan állapotban, fehér, zománcozott, nagy méretű, eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4393/a)

Használt hálószoba-butort megvételre keresek. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4395)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol körút 17, telefon 16-95.

Meidinger kályha, kifogástalan állapotban, fehér, zománcozott, nagy méretű, eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4393/a)

Használt hálószoba-butort megvételre keresek. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4395)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol körút 17, telefon 16-95.

Meidinger kályha, kifogástalan állapotban, fehér, zománcozott, nagy méretű, eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4393/a)

Használt hálószoba-butort megvételre keresek. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4395)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol körút 17, telefon 16-95.

Meidinger kályha, kifogástalan állapotban, fehér, zománcozott, nagy méretű, eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4393/a)

Használt hálószoba-butort megvételre keresek. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4395)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol körút 17, telefon 16-95.

Meidinger kályha, kifogástalan állapotban, fehér, zománcozott, nagy méretű, eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4393/a)

Használt hálószoba-butort megvételre keresek. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4395)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol körút 17, telefon 16-95.

Meidinger kályha, kifogástalan állapotban, fehér, zománcozott, nagy méretű, eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4393/a)

Használt hálószoba-butort megvételre keresek. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4395)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol körút 17, telefon 16-95.

Meidinger kályha, kifogástalan állapotban, fehér, zománcozott, nagy méretű, eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4393/a)

Használt hálószoba-butort megvételre keresek. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4395)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol körút 17, telefon 16-95.

Meidinger kályha, kifogástalan állapotban, fehér, zománcozott, nagy méretű, eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4393/a)

Használt hálószoba-butort megvételre keresek. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4395)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol körút 17, telefon 16-95.

Meidinger kályha, kifogástalan állapotban, fehér, zománcozott, nagy méretű, eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4393/a)

Használt hálószoba-butort megvételre keresek. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4395)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol körút 17, telefon 16-95.

Meidinger kályha, kifogástalan állapotban, fehér, zománcozott, nagy méretű, eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4393/a)

Használt hálószoba-butort megvételre keresek. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4395)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol körút 17, telefon 16-95.

Meidinger kályha, kifogástalan állapotban, fehér, zománcozott, nagy méretű, eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4393/a)

Használt hálószoba-butort megvételre keresek. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4395)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol körút 17, telefon 16-95.

Meidinger kályha, kifogástalan állapotban, fehér, zománcozott, nagy méretű, eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4393/a)

Használt hálószoba-butort megvételre keresek. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4395)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol körút 17, telefon 16-95.

Meidinger kályha, kifogástalan állapotban, fehér, zománcozott, nagy méretű, eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4393/a)